

Toimielin Keskusvaalilautakunta
Paikka Kokoushuone Aho, kaupungintalo
Aika 22.11.2023 klo 16:00 - 17:00

Keskeytykset

Läsnä olleet jäsenet Repo Arne, puheenjohtaja
Partanen Heikki, varapuheenjohtaja
Kumpulainen Antti
Mäyrä Kaarina
Auvinen Ari, Ulla Vähärautio-Halosen varalla

Poissa Ulla Vähärautio-Halonen

Muut läsnäolijat Vs. hallintojohtaja Eeva Suomalainen
Johdon sihteeri Kaisa Kajanus

Asiat § 11 - 16

Pöytäkirjan liitteineen 2023
ovat tarkastaneet ja Puheenjohtaja Arne Repo
sähköisesti Sihteeri Eeva Suomalainen
allekirjoittaneet Pöytäkirjantarkastaja Ari Kumpulainen
Pöytäkirjantarkastaja Kaarina Mäyrä

Nähtävilläolo Pöytäkirja on laitettu nähtäville Iisalmen kaupungin verkkosivuille
2023

Pöytäkirjojen haku (iisalmi.fi)

11 § Kokouksen järjestäytyminen	1
12 § Sihteerin, vaalitoimitsijoiden ja muun henkilökunnan valinta ja vaalikorvaukset	3
13 § Kuulutus presidentinvaaleista 2024	6
- Kuulutus presidentinvaaleista 2024	8
14 § Ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen	12
15 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat	15
- Äänestyspaikkojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen presidentinvaalissa 2024	17
- Pieni ele - vaalikeräys tiedote 8.11.2023	29
- Kaupunginhallitus 9.10.2023 § 234 Presidentinvaalien ja europarlamenttivaalien 2024 vaalipäivän äänestyspaikat, laitosäänestys sekä ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat	32
Muutoksenhakuohjeet	65

11 § Kokouksen järjestäytyminen

Keskusvaalilautakunta 22.11.2023 § 11

Puheenjohtajan päätösehdotus

Todetaan esteellisyydet.

Keskusvaalilautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Antti Kumpulaisen ja Kaarina Mäyrän sekä varatarjastajaksi Ari Auvisen.

Keskusvaalilautakunta päättää, että johdon sihteeri Kaisa Kajanus osallistuu läsnäolo- ja puheoikeudella keskustavaalilautakunnan kokoukseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Johdon sihteeri Kaisa Kajanus on esteellinen § 12 käsittelyyn ja päätöksentekoon itressijääviyden perusteella.

Valmistelu

Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköisesti vähintään neljä päivää ennen kokousta. Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä.

Jäsen ilmoittaa esteellisyytensä ja perusteen kokouksen järjestäytymisessä ja ennen asian käsittelyä.

Hallintosäännön 82 § mukaan keskusvaalilautakunnan esittelijänä toimii hallintojohtaja.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Asianro IIS/398/00.00.00.02/2023

12 § Sihteerin, vaalitoimitsijoiden ja muun henkilökunnan valinta ja vaalikorvaukset

Keskusvaalilautakunta 22.11.2023 § 12

Puheenjohtajan päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta valitsee sihteerikseen hallintojohtajan ja valtuuttaa sihteerin valitsemaan vaalitoimitsijat.

Hallintojohtaja valitsee lisäksi vaalitiimin jäsenet ja vaalipäällikön.

Vaalikorvaukset maksetaan seuraavasti:

- vaalitiimin vaalipäällikölle 2 100 euroa (sis. vaalien päivystyksen),
- vaalitiimin laitos- ja kotiäänestyksestä vastaavalle henkilölle 800 euroa,
- vaalitiimin jäsenelle 600 euroa,
- vaalitiimin jäsenille maksetaan ylityöt ylityökorvauksina,
- ennakkoäänestykseen työajalla osallistuville kaupungille työntekijöille maksetaan vaalikorvausta 5 euroa/tunti.

Presidentinvaaleissa voi tulla kaksi vaalia/kaksi vaalikierrosta. Yllä olevat palkkiot ovat vaalikohtaisia. Mikäli mahdollinen toinen vaali tulee, maksetaan yllä olevat palkkiot molemmilta kierroksilta.

Päätös

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Keskusvaalilautakunta valitsee sihteerikseen hallintojohtajan ja valtuuttaa sihteerin valitsemaan vaalitoimitsijat. Keskusvaalilautakunta nimeää vaalipäälliköksi johdon sihteerin Kaisa Kajanuksen.

Hallintojohtaja valitsee lisäksi vaalitiimin jäsenet. Vaalikorvaukset maksetaan seuraavasti:

- vaalitiimin vaalipäällikölle 2 100 euroa (sis. vaalien päivystyksen),
- vaalitiimin laitos- ja kotiäänestyksestä vastaavalle henkilölle 800 euroa,
- vaalitiimin jäsenelle 600 euroa,- vaalitiimin jäsenille maksetaan ylityöt ylityökorvauksina,
- ennakkoäänestykseen työajalla osallistuville kaupungille työntekijöille maksetaan vaalikorvausta 5 euroa/tunti.

Presidentinvaaleissa voi tulla kaksi vaalia/kaksi vaalikierrosta. Yllä olevat

palkkiot ovat vaalikohtaisia. Mikäli mahdollinen toinen vaali tulee, maksetaan yllä olevat palkkiot molemmilta kierroksilta.

Hyväksyttiin.

Johdon sihteeri Kaisa Kajanus oli esteellinen asian käsittelyyn ja päätöksentekoon intressijääviyden perusteella ja hän poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Valmistelu

Vs. hallintojohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Vaalilain 14 § mukaan keskusvaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

Hallintosäännön 82 §:n mukaan keskusvaalilautakunnan esittelijänä toimii hallintojohtaja. Hallintosäännön 96 §:n mukaan hallintopalvelut -vastuualue vastaa vaaleista.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan keskusvaalilautakunta voi delegoida vaalitoimitsijoiden määräämisen sihteerilleen.

Hallintojohtaja toimii hallintopalvelut -vastuualueen päällikkönä ja nimeää vaalitiimin, joka vastaa vaalien käytännön toteuttamisesta, esimerkiksi vaalitietojärjestelmän ylläpidosta, järjestelyistä äänestyspaikoissa sekä koti- ja laitosäänestyksen toteuttamisesta, äänestysasiakirjojen noutamisesta ennakkoäänestyspaikoilta ja äänestysasiakirjojen päivittäisestä lajittelusta äänestysalueittain.

Vuonna 2023 vaalitiimiin kuului kolme työntekijää. Hallintojohtaja nimeää vaalipäällikön, jolla on päävastuu vaalitiimin toiminnasta. Hallintojohtaja vastaa vaalien riittävästä henkilöstöresursoinnista.

Savon ICT-palvelut Oy nimeää vaalivastaavat ja yhtiön kanssa on sovittu vaalien aikaisesta päivystyksestä.

Keskusvaalilautakunnan tulee määrätä vaaleista maksettavista korvauksista vaaleista vastuussa oleville henkilöille.

Eduskuntavaaleissa vuonna 2023 sihteerin ja muun henkilökunnan vaalikorvaukset olivat alla olevan mukaiset.

- Vaalitiimin jäsenille paitsi hallintojohtajalle sekä vaalitiimin käyttämälle muulle henkilöstölle maksettiin ylityöt ylityökorvauksina.
- Ennakkoäänestykseen työajalla osallistuville kaupungin työntekijöille maksettiin vaalikorvausta 5 euroa / tunti.
- Vaalitiimin jäsenelle sekä laitos- ja kotiaäänestyksestä vastaavalle maksettiin vaalikorvausta 800 euroa.
- Vaalitiimin jäsenelle ja vaalien käytännön työstä vastaavalle hallintosihteerille maksettiin vaalikorvausta 600 euroa.
- Vaalitiimin jäsenelle ja vaalien päivystäjälle hallintojohtajalle maksettiin vaalikorvausta 2 100 euroa.

Presidentinvaaleissa voi tulla kaksi vaalia/kaksi vaalikierrosta. Yllä olevat palkkiot olivat vaalikohtaisia. Mikäli mahdollinen toinen vaali tulee, maksetaan yllä olevat palkkiot molemmilta kierroksilta.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

valitut

palkkahallinto

Asianro IIS/398/00.00.00.02/2023

13 § Kuulutus presidentinvaaleista 2024

Keskusvaalilautakunta 22.11.2023 § 13

Hallintojohtajan päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta hyväksyy kuulutuksen julkaistavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Vs. hallintojohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Vaalilain 49 § mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on tiedotettava hyvissä ajoin kunnan alueella olevista kotimaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja äänestysajoista niissä sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan julki.

Lain 67 § nojalla kunnan keskusvaalilautakunnan on saatettava vaalipäivä 28.1.2024 ja äänestysalueiden äänestyspaikat tiedoksi sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan julki.

Keskusvaalilautakunta voi harkintansa mukaan kuuluttaa kotiäänestyksen järjestämisestä ja siihen ilmoittautumisesta sekä muista vaaliasioista.

Kaupunginhallitus on 9.10.2023 § 234 päättänyt presidentinvaalien 2024 vaalipäivän äänestyspaikat, laitosäänestys- sekä ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

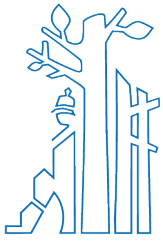
Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Iisalmen kaupungin verkkosivut, Kaisa Kajanus
Ilmoitus Iisalmen sanomiin, hallintosihteeri
Kuulutus / Iisalmen kaupungin ilmoitustaulu verkkosivuilla

Liitteet

Kuulutus presidentinvaaleista 2024

IISALMEN KAUPUNKI TIEDOTTAA JA PALVELEE

1

Presidentinvaalit Iisalmen kaupungissa 2024

Presidentinvaalien varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024. Äänestyspaikat ovat avoinna klo 9 – 20.

Ennakkoäänestys on Suomessa 17. – 23.1.2024 ja ulkomailla 17. – 20.1.2024. Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa 10.1.2024.

Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali, sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1. – 6.2.2024 ja ulkomailla 31.1. – 3.2.2024.

Vaalipäivän äänestyspaikat ovat

001 Eteläinen alue Kangaslammin koulu

Petter Kumpulaisentie 30, 74130 IISALMI

002 Hernejärvi alue Hernejärven koulu

Parkinlahdentie 15, 74100 IISALMI

003 Keskusta alue Kulttuurikeskus

Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI

004 Pohjoinen alue Mansikkaniemen koulu

Mansikkaniementie 1, 74120 IISALMI

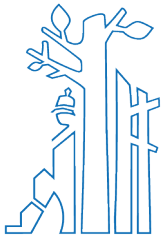
005 Runni alue Runnin koulu

Runnintie 535, 74595 RUNNI

Ennakkoäänestyspaikat ovat

Kulttuurikeskus, Kirkkopuistonkatu 9, 74100 Iisalmi
PL 10/Pohjolankatu 14, 74101 Iisalmi, p.017 272 31

www.iisalmi.fi

IISALMEN KAUPUNKI

TIEDOTTAA JA PALVELEE

2

1. vaali ke 17.1 - pe 19.1 ja ma 22.1 - ti 23.1 klo 9 – 17

Mahdollinen 2. vaali ke 31.1. – pe 2.2. ja ma 5.2. – ti 6.2. klo 9 - 17

Iisalmen K-Citymarket, Eteläntie 4, 74130 Iisalmi

1. vaali ke 17.1 - pe 19.1 ja ma 22.- ti 23.1 klo 8 - 20 sekä la 20.1 – su 21.1 klo 9 – 18

Mahdollinen 2. vaali ke 31.1. – pe 2.2. ja ma 5.2. – 6.2. klo 8 – 20 sekä la 3.2. – su 4.2. klo 9 - 18

Iisalmen Prisma, Parkatintie 2, 74120 Iisalmi

1. vaali ke 17.1 - pe 19.1 ja ma 22. - ti 23.1 klo 8 – 20 sekä la 20.1 – su 21.1 klo 9 – 18

Mahdollinen 2. vaali ke 31.1. – pe 2.2. ja ma 5.2. – 6.2. klo 8 – 20 sekä la 3.2. – su 4.2. klo 9 - 18

Laitosäänestyspaikat ovat ensimmäisessä vaalissa sekä mahdollisessa toisessa vaalissa ennakkoonäänestysajanjaksona erikseen sovittavan aikataulun mukaan

Ilvolanpirtti, asunto-osa ja Tuulihattu

Iisalmen Validia-talo, invalidien palvelutalo

Palvelukeskus Kirkonsalmi

Psykiatrinen osasto, sairaalan tiloissa

Terveyskeskuksen vuodeosastot

Palvelutalo Onnimanni, Kangaskoto

Live Säätiö, Live Iisalmi

Asumispalveluyksikkö Aurinkokartano

Attendo Pihlajaharjun hoivakoti

Attendo Iisakki hoivakoti

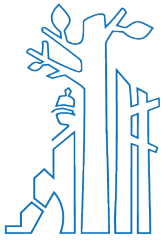
Hoivakoti Paaskoti

Hoivakoti Kultasirkku

Esperi Hopeinen Kuu

PL 10/Pohjolankatu 14, 74101 Iisalmi, p.017 272 31

www.iisalmi.fi

IISALMEN KAUPUNKI TIEDOTTAA JA PALVELEE

3

Kotiäänestykseen ilmoittautuminen

Äänioikeutettu henkilö, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa äänestää ennakolta kotonaan Suomessa siinä kunnassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kotikunnakseen.

Kotiäänestykseen oikeutetun on kirjallisesti tai puhelimitse ilmoitettava **viimeistään 16.1.2024 ennen klo 16** Iisalmen kaupungin keskusvaalilautakunnalle halukkuudestaan äänestää kotona. Ilmoitus koskee myös mahdollista toista vaalia/toista kierrosta. Ilmoituksen voi äänestäjän puolesta tehdä myös tämän valitsema henkilö. Ilmoittautuminen kotiäänestykseen p. 040 722 6200. Pelkästään toisen vaalin/toisen kierroksen kotiäänestykseen tulee ilmoittautua **viimeistään 30.1.2024 ennen klo 16.00**.

Kotiäänestys toimitetaan **1. vaalin osalta lauantaina 20.1.2024**. Kotiäänestykseen ilmoittautuneille ilmoitetaan tarkempi kellonaika henkilökohtaisesti. Mahdollisen toisen vaalin/kierroksen kotiäänestys on **lauantaina 3.2.2024**.

Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää kotiäänestykseen oikeutetun kanssa samassa taloudessa asuva omaishoitaja, jos kyseinen kunta on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kotikunnakseen.

Ilmoittautumislomakkeita kotiäänestykseen Iisalmen kaupungin verkkosivuilta

[Ilmoittautuminen kotiäänestykseen](#)

sekä kaupungintalon asiakaspalvelupisteestä, Pohjolankatu 14 klo 9.00 – 15.30.

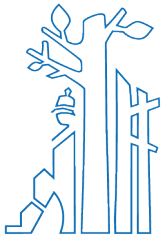
Kirjeäänestys

Ulkomailla koko ennakkoäänestysajanjakson ja vaalipäivän asuvat tai oleskelevat voivat äänestää vaaleissa kirjeitse ulkomailta. Äänioikeutettu tilaa kirjeäänestysasiakirjat

oikeusministeriön tilauspalvelusta aikaisintaan kolme kuukautta ennen vaalipäivää.

PL 10/ Pohjolankatu 14, 74101 Iisalmi, p.017 272 31

www.iisalmi.fi

IISALMEN KAUPUNKI

TIEDOTTAA JA PALVELEE

4

Henkilöllisyyden todistaminen

Äänestäjä on velvollinen esittämään vaalivirkailijalle selvityksen henkilöllisyydestään kuten henkilökortti, passi ja ajokortti. Äänestäjä saa poliisilaitokselta maksuttoman, väliaikaisen henkilökortin äänestämistä varten, johon vaaditaan kaksi passikuvaa.

Lisätietoja vaaleista

Vaalipäällikkö, puh. 040 830 2658

Keskusvaalilautakunnan sihteeri, hallintojohtaja, puh. 040 077 1092/040 652 4002

Oikeusministeriön vaalisivut <https://vaalit.fi/etusivu>

Iisalmen kaupungin nettisivut <https://www.iisalmi.fi/Suomeksi>

Iisalmessa 22.11.2023

Keskusvaalilautakunta

Asianro IIS/398/00.00.00.02/2023

14 § Ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 22.11.2023 § 14

Hallintojohtajan päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää, että ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan entisen käytännön mukaisesti valmistelutekstissä esitetyllä tavalla.

Vähintään kahden henkilön on oltava saman aikaisesti paikalla ennakkoäänestystä toimitettaessa ja asiakirjoja käsiteltäessä.

Keskusvaalilautakunta nimeää keskuudestaan 1-2 jäsentä, jotka vievät ennakkoäänestysasiakirjat ja vaalipäivän äänestysasiakirjat vaalipiirilautakunnalle Kuopioon ensimmäisen ja mahdollisen toisen vaalin osalta. Tarkempi ohjeistus äänten toimittamisesta tulee vaalipiirilautakunnalta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Keskusvaalilautakunta nimesi Arne Revon ja hänen varahenkilökseen Antti Kumpulaisen viemään ennakkoäänestysasiakirjat ja vaalipäivän äänestysasiakirjat vaalipiirilautakunnalle Kuopioon ensimmäisen ja mahdollisen toisen vaalin osalta.

Valmistelu

Vs. hallintojohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Vaalilain 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina 26.1.2024 ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Keskusvaalilautakunta voi päättää, että keskusvaalilautakunnan sihteeri yhdessä vaalitiimin ja muun avustavan henkilökunnan kanssa suorittaa asiakirjojen valmistavan tarkastamisen keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten lautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Keskusvaalilautakunnan on tällöin huolehdittava tarpeellisen valvonnan järjestämisestä. Vähintään kahden henkilön on oltava samanaikaisesti paikalla aina kun

ennakkoäänestysasiakirjoja käsitellään. On myös huolehdittava siitä, ettei tarkastuksessa ulottuvilla ole käyttämättömiä vaaliasiakirjoja eikä vaalileimasimia. Tarkastustilan on oltava riittävän avoin, jotta tarkastuksen valvonta on mahdollista toteuttaa.

Aikaisemmissa vaaleissa on keskusvaalilautakunnan sihteeri, vaalitiimi sekä muu avustava henkilökunta on vastannut ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastamisesta sekä valmistelevista toimenpiteistä. Valmisteleviin toimenpiteisiin kuuluvat ennakkoäänestysasiakirjojen eri käsittelyvaiheet, joita ovat keskusvaalilautakunnalle saapuneiden lähetekuorten lajittelu äänestysalueittain, lähetekuorien avaaminen ja sisällä olevan lähetekirjeen ja vaalikuoren tarkastaminen vaalikuorta avaamatta.

Samoin epäselvät asiakirjat on tuotu ko. perjantain kokoukseen keskusvaalilautakunnan päätettäväksi. Tarkastamiseen liittyvät ratkaisut, kuten kaikki huomioon ottamatta jättämiset, keskusvaalilautakunnan on tehtävä päätösvaltaisessa kokoonpanossa. Keskusvaalilautakunnan kokouksista on pidettävä pöytäkirjaa.

Suomessa otettiin käyttöön kirjeäänestys ulkomailta kevään 2019 eduskuntavaaleista alkaen. Ulkomailla pysyvästi asuvat äänioikeutetut sekä muut ennakkoäänestysaikana ja vaalipäivänä ulkomailla oleskelevat äänioikeutetut saavat oikeuden äänestää yleisissä vaaleissa kirjeitse ulkomailta. Keskusvaalilautakunnan tehtävä on tarkastaa kirjeäänestyksen asiakirjat sekä leimata hyväksytyt kirjeäänestyksen äänestysliput ja kuorittaa ne.

Ennakkoäänestyksen avaamattomat vaalikuoret toimitetaan laskentaa varten kiireellisesti vaalipiirilautakunnalle sen määräämällä tavalla. Samoin vaalipäivän alustavan laskennan jälkeiset äänet toimitetaan vaalipiirilautakunnalle.

Mahdollisen toisen kierroksen ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen suoritetaan perjantaina 9.2.2024 klo 19.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet
Vaalitiimi

15 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat

Keskusvaalilautakunta 22.11.2023 § 15

Hallintojohtajan päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta merkitsee asiat tietoonsa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Lisätietona jaetaan

1. Kirje Digi- ja väestötietovirasto Äänestyspaikkojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen presidentinvaalissa 2024, IIS/398/00.00.00.02/2023
2. Pieni ele -vaalikeräys tiedote, 8.11.2023, IIS/398/00.00.00.02/2023
3. Kaupunginhallituksen päätös Presidentinvaalien ja europarlamenttivaalien 2024 vaalipäivän äänestyspaikat, laitosäänestys sekä ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat

Ajankohtaiset asiat

- Seuraava keskusvaalilautakunnan kokous pidetään perjantaina 26.1.2024 klo 19.00 (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
- Mahdollisen toisen vaalin aikana keskusvaalilautakunnan kokous on perjantaina 9.2.2024 klo 19.00 (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kirjaaminen asiakortille

Oheisaineisto

Äänestyspaikkojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen

presidentinvaalissa 2024

Pieni ele - vaalikeräys tiedote 8.11.2023

Kaupunginhallitus 9.10.2023 § 234 Presidentinvaalien ja

europarlamenttivaalien 2024 vaalipäivän äänestyspaikat, laitosäänestys sekä
ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Kunnanhallitukselle

Tiedoksi: oikeusministeriö, keskusvaalilautakunnat

Viite:

Oikeusministeriön kirje 2.6.2023, dnro VN/17100/2023

vaalilaki 2.10.1998/714, 9§ ja 13§

VUODEN 2024 PRESIDENTINVAALI: ÄÄNESTYSPAikkojen JA KESKUSVAALILAUTAKUNNAN YHTEYSTIETOJEN ILMOITTAMINEN

Vaalilain 9§ mukaan kunnanhallitus päättää kunnan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista sekä kunnan äänestysalueiden vaalipäivän äänestyspaikoista, sekä vastaa siitä, että näiden tiedot merkitään viipymättä valtakunnalliseen äänestyspaikkarekisteriin. Vaalilain 13§ mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on ilmoitettava yhteystietonsa Digi- ja väestötietovirastolle (DVV) sen määrittämällä tavalla.

Tällä kirjeellä annetaan Digi- ja väestötietoviraston ohjeita kunnalle näiden tietojen ilmoittamisesta 2024 presidentinvaaleissa täydentäen oikeusministeriön viitekohdassa mainittua kirjettä.

Kunta merkitsee äänestyspaikkojen tiedot ja keskusvaalilautakuntien yhteystiedot itse vaalitietojärjestelmään. Vaalitietojärjestelmästä tietoja välitetään laajasti eteenpäin sellaisina kuin kunta on ne sinne tallentanut, ml. äänioikeutetuille lähetettävälle äänioikeusilmoituksille (ilmoituskorteille). **Menettely edellyttää siten kunnalta suurta huolellisuutta tietojen tarkistamisen ja merkitsemisen suhteen.**

DVV pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Tämä kirje on myös luettavissa oikeusministeriön vaalisivuilla (www.vaalit.fi) kohdassa *Tietoa vaaleista / Vaaliviranomaiskirjeitä ja -muistioita*.

Oikeusministeriö vahvistaa ja toimittaa kunnille myös tämän kirjeen tarkoittamien käytännön toimenpiteiden suorittamisessa opastavan Vaalitietojärjestelmän käyttöohjeen nro 2b, *Pohjatietojärjestelmän käyttöohjeet kunnan keskusvaalilautakunnalle*.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

1 Yleistä ja ilmoittamisen aikataulut

Kunnan keskusvaalilautakunta merkitsee ja vahvistaa kuittaamalla vaalitietojärjestelmään:

- tiedot kunnan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista aukioloaikoineen, ja
- tiedot keskusvaalilautakunnan yhteystiedoista

Presidentinvaaleissa 2024 näiden tietojen ilmoittaminen vaalitietojärjestelmään tallentamalla tapahtuu aikavälillä

maanantai 23.10.2023 – perjantai 3.11.2023 klo 12

Oikeusrekisterikeskuksen Vaalituki perustaa vaalitietojärjestelmään Presidentinvaalit 2024 -vaalitapahtuman, jonne tässä kirjeessä tarkoitetut tiedot tallennetaan. Vaalitapahtumaan on valmiiksi merkitty:

- eduskuntavaaleissa 2023 käytössä olleiden ennakkoäänestyspaikkojen tiedot
- vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot sellaisina kuin ne ovat olleet eduskuntavaaleissa 2023
 - Äänestyspaikkojen tiedot on aina päivitettävä, jos kunnassa on tehty äänestysaluejaon muutos astuen voimaan vuoden 2024 alusta. Lisäksi äänestysaluejako, alueiden numerointi ja nimeäminen on tarkistettava. Tarkempia ohjeita tämän kirjeen luvussa 3.4.
- keskusvaalilautakunnan yhteystiedot kopioituna ns. vaalipohjasta

Kunnanhallituksen on huolehdittava, että pohjatietojärjestelmässä olevat tiedot yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista sekä keskusvaalilautakunnan yhteystiedoista ovat viimeistään perjantaina 3.11.2023 klo 12.00 lopullisesti siinä muodossa, jossa niitä käytetään vaaleissa.

Määräajan noudattaminen on erittäin tärkeää, koska nämä vaalien toimittamisen kannalta oleellisen tärkeät tiedot kopioidaan pohjatietojärjestelmästä heti klo 12 jälkeen käytettäväksi muissa tietojärjestelmissä ja julkaistavaksi useita eri kanavia pitkin.

Kunta ei pysty tekemään pohjatietoihin muutoksia 3.11.2023 klo 12 jälkeen. Määräajan jälkeen muutosten siirto vaalitietojärjestelmästä kaikkiin muihin käyttötarkoituksiin tapahtuu aina DVV:n kautta.

1.1 Korjaukset määräajan jälkeen

Jos kunnassa havaitaan perjantain 3.11.2023 klo 12 jälkeen virheitä äänestyspaikkatiedoissa tai kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystiedoissa, on niistä erikseen ja mahdollisimman nopeasti ilmoitettava Digi- ja väestötietovirastolle (DVV):

- sähköpostitse osoitteella vrk.vaalit@dvv.fi
- puhelimitse 0295 535 530 (Digi- ja väestötietoviraston vaalipäivystys vaaliviranomaisille)

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Kunnan ilmoituksen perusteella ja ajankohdan mukaan DVV selvittää, mitä toimenpiteitä virheen oikaiseminen edellyttää. Jos virhe edellyttää kunnan tai äänestysalueen äänioikeutetuille lähetettävien äänioikeusilmoitusten (ilmoituskorttien) uudelleen tulostamista tai äänioikeusilmoitusten oikaisukirjeen lähettämistä ja virhe johtuu kunnasta, vastaa kunta tästä aiheutuvista paino- ja postituskuluista.

Kaikista virheistä ja korjaustarpeista on ilmoitettava viipymättä aina vaalipäivään 28.1.2024 asti, jotta oikeat tiedot saadaan vaalien valtakunnallisen toimeenpano-organisaation ja eri tietojärjestelmien kautta välitettyä äänestäjille ja muille tietoja tarvitseville.

Virheiden lisäksi on mahdollista, että mikä tahansa äänestyspaikkarekisteriin merkittävä ja esimerkiksi äänioikeusilmoituksille tulostettava tieto muuttuu ns. pakottavan syyn takia, kuten:

- ennakkoäänestyspaikaksi tai vaalipäivän äänestyspaikaksi kunnanhallituksen päätöksellä määrätty rakennus vaurioituu äänestyspaikkarekisterin ylläpidon määräpäivien jälkeen ja joudutaan tekemään päätös äänestyspaikan siirtämisestä; tai
- keskusvaalilautakunnan puhelinnumero muuttuu syystä, joka ei ollut tiedossa em. määräpäiviin mennessä

Myös pakottavista syistä johtuvat myöhäiset muutokset tulee viipymättä ilmoittaa DVV:lle heti, kun tarve tietojen muuttamiseen syntyy, vaikka uusi tieto (esim. korvaava äänestyspaikka) ei olisi vielä tiedossa.

1.2 Äänestyspaikkatietojen ja keskusvaalilautakunnan yhteystietojen välittäminen ja käyttö

Vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään tallennettuja äänestyspaikkatietoja ja keskusvaalilautakunnan yhteystietoja käytetään vaalien toimeenpanossa seuraavasti:

Ennakkoäänestyspaikkojen tiedot välitetään rekisteristä:

- äänioikeutetuille äänioikeusilmoituksen liitteenä (kunkin äänioikeutetun lähialueen ennakkoäänestyspaikat)
- oikeusministeriön verkkosivuille osoitteeseen tulospalvelu.vaalit.fi
- DVV:n vaalien aikaiseen äänestyspaikkakarttapalveluun (aanestyspaikat.fi)

Vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot välitetään rekisteristä:

- äänioikeutetuille äänioikeusilmoituksella
- DVV:n vaalien aikaiseen äänestyspaikkakarttapalveluun (aanestyspaikat.fi)

Kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystiedot välitetään rekisteristä

- äänioikeutetuille äänioikeusilmoituksella
- oikeusministeriön verkkosivuille osoitteeseen www.vaalit.fi

Tiedot ovat lisäksi suoraan pohjatietojärjestelmästä kaikkien vaalitietojärjestelmää käyttävien vaaliviranomaisten käytettävissä.

Mikään muu taho kuin kunta itse ei tarkista pohjatietojärjestelmään merkittyjen tietojen oikeellisuutta. Tiedot siirtyvät kunnan kuittaamina perjantain 3.11.2023 klo 12.00 jälkeen sellaisinaan käytettäväksi äänioikeusilmoitusten valmistuksessa ja muissa edellä

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

kerrotuissa vaalien toimeenpanoon liittyvissä tarkoituksissa. *Kunta vastaa pohjatietojärjestelmään tekemillään kuittauksilla vahvistamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta.*

2 Yleiset ennakkoäänestyspaikat

Kunkin kunnan ennakkoäänestyspaikoiksi on pohjatietojärjestelmään merkitty samat paikat kuin edellisissä vaaleissa. Ennakkoäänestyspaikoista on valmiina pohjatietojärjestelmässä eduskuntavaalien 2023 tiedoista kopioituna;

- nimi ja käyntiosoite,
- aukiolopäivät eduskuntavaalien 2023 ennakkoäänestyksen mukaisesti,
- äänestyspaikan tyyppi -tieto.

Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen osalta kunnan tulee pe 3.11.2023 klo 12 mennessä:

- Poistaa ne paikat, jotka olivat käytössä eduskuntavaaleissa 2023, mutta eivät ole käytössä presidentinvaaleissa 2024
- Lisätä tarvittaessa uudet ennakkoäänestyspaikat
- Päivittää kaikkien aukiolojaksojen kellonajat
- Lisätä tarvittaessa uudet aukiolojaksot tai poistaa vanhat
- Kuitata tiedot

2.1 Ennakkoäänestyspaikan aukioloajat

Pohjatietojärjestelmään merkitään jokaiselle äänestyspaikalle kunnanhallituksen päätöksen mukaiset aukioloajat, jotka tulostetaan sellaisenaan äänioikeusilmoitusten liitteelle.

Koska tulostamiseen käytettävissä oleva tila on rajallinen, tulee tarpeettomien aukiolojaksojen lisäämistä äänestyspaikan tietoihin välttää:

- Jos paikka on auki peräkkäisinä päivinä samaan kellonaikaan, merkitään esim. 17.1.2024 – 18.1.2024 kello 9:00–17:00, eikä jokaista päivää omana erillisenä jaksanaan (rivinään).
- Jos äänestyspaikka on auki ennakkoäänestysjakson kaikkina päivinä ja viikonlopun päivinä aukioloaika on lyhyempi kuin arkipäivinä, riittää kolme aukiolojaksoa (riviä): keskiviikko - perjantai, lauantai - sunnuntai, ja maanantai - tiistai.

Presidentinvaalin mahdollista toista vaalia varten merkitään omat aukioloajat omille riveilleen yllä kuvattuja periaatteita noudattaen. Järjestelmän näytöllä lukee kunkin ennakkoäänestyspaikan aukiolotietojen kohdalla, kumpaa äänestyskierrasta kyseinen aukiolotieto koskee.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Valittietojärjestelmä > Pohjatietojärjestelmä v7.1.5 > Äänestyspaikkatietojen käsittelyminen
Äänestyspaikkatietojen käsittelyminen > Ennakkoäänestyspaikan tiedot

Ennakkoäänestyspaikan tiedot

Järjestysnumero	1
Ennakkoäänestyspaikan nimi *	Pääkirjasto
Ennakkoäänestyspaikan nimi ruotsiksi *	Huvudbiblioteket
Puhelin	044 422 4050
Käyntiosoite	Satakunnankatu 33
Käyntiosoite ruotsiksi	Satakunnankatu 33
Postinumero	27510
Postitoimipaikka	EURA
Postitoimipaikka ruotsiksi	EURA
Kunta	Eura
Kunta ruotsiksi	Eura
Tyyppi *	Kirjasto muualla kuin kaupakeskukset
Oma muistutus	
Päivätyyppi	

Aukioloajat

Avoimena pvm alku	Avoimena pvm loppu	Klo alku	Klo loppu	Pysäkki	Äänestyskierrös
17.01.2024	18.01.2024	09:00	18:00	1	☐
19.01.2024	20.01.2024	10:00	18:00	1	☐
21.01.2024	21.01.2024	12:00	16:00	1	☐
31.01.2024	01.02.2024	09:00	18:00	2	☐
02.02.2024	03.02.2024	10:00	18:00	2	☐
04.02.2024	04.02.2024	12:00	16:00	2	☐

EURA

Pääkirjasto Satakunnankatu 33

Ensimmäinen vaali

17.1.–18.1. 09:00-18:00

19.1.–20.1. 10:00-18:00

21.1. 12:00-16:00

Toinen vaali

31.1.–1.2. 09:00-18:00

2.2.–3.2. 10:00-18:00

4.2. 12:00-16:00

Kuva 1. Ennakkoäänestyspaikkojen tiedot tulostetaan äänioikeusilmoituksen liitteelle yllä olevien mallien mukaisesti.

2.2 Ennakkoäänestyspaikan nimi

Jokaiselle ennakkoäänestyspaikalle on annettava nimi, josta äänestyspaikka voidaan helposti tunnistaa, esim. "Citymarket Paavola", "Kunnantalo" tai "Paloheinän kirjasto".

Nimessä on tarpeetonta mainita kunnan nimeä (EI: "Hyvinkään kaupungintalo" vaan: "Kaupungintalo"), koska sekä äänioikeusilmoituksen liitteenä oleva luettelo että esim. oikeusministeriön verkkosivuilla julkaistava ennakkoäänestyspaikkaluettelo on jaoteltu kunnittain ja kunnan nimi mainitaan jo luettelon otsikossa.

2.3 Ennakkoäänestyspaikan käyntiosoite

Käyntiosoitteeksi merkitään tarkka katuosoite, jotta äänestäjät löytävät paikan päälle mahdollisimman helposti ja jotta mm. äänestyspaikkakarttapalveluun voidaan automaattisesti hakea äänestyspaikan koordinaatit. Myös liikkuvien äänestyspaikkojen (esim. vaalibussi) osalta tulee jokaisesta pysähdyspaikasta merkitä tarkka katuosoite erikseen.

Mikäli rakennuksella on useita katuosoitteita (esim. korttelin kulmatalo) merkitään se osoite, josta on (pää-) sisäänkäynti äänestyspaikkana käytettävään tilaan.

2.4 Ennakkoäänestyspaikkojen tiedot suomen kielellä ja ruotsin kielellä

Äänioikeusilmoitusten liitteeksi tulee vastaanottajan äidinkielen mukaan määräytyvä joko suomen- tai ruotsinkielinen luettelo äänioikeutetun lähialueen (Suomessa asuvien äänioikeutettujen kohdalla eduskuntavaalin vaalipiirin kuntien) kuntien yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Luetteloiden tulee olla sekä suomen- että ruotsinkieliseltä asultaan jokaisen kunnan osalta täydellisiä. Tämä voi toteutua vain, mikäli ennakkoäänestyspaikkojen tiedot ovat oikein ja täydelliset molemmilla kielillä pohjatietojärjestelmässä.

Täten myös yksikielisissä kunnissa tulee kääntää ennakkoäänestyspaikkojen nimissä esiintyvät yleisnimet toiselle kotimaiselle kielelle. Tällaisia yleisnimiä ovat mm. "kirjasto", "pääkirjasto", "kunnan virastotalo", "kunnantalo" yms.

2.4.1 Ohjeet ennakkoäänestyspaikkojen nimien kääntämisestä ruotsin kielelle

- Jos paikan nimi on pelkästään yleisnimi, kuten "Kirjasto" tai "Kunnantalo"
→ käytetään sanasta määräistä muotoa: "Biblioteket" tai "Kommunhuset"
- Jos yleisnimi on yhdessä erisnimen (kuten paikannimi) kanssa:
→ jos erisnimi päättyy konsonanttiin, nimen perään tulee s-kirjain, ja jos erisnimi päättyy vokaaliin, ei tule s-kirjainta.
→ yleisnimi on epämääräisessä muodossa.
 - esim. "Gräsvikens bibliotek" tai "Lavia hälsostation"

Ennakkoäänestyspaikan nimeen sisältyvästä paikannimestä käytetään yllä olevan esimerkin mukaisesti vakiintunutta ruotsinkielistä versiota, jos sellainen on (esimerkkinä kaksikielisestä Helsingistä Ruoholahti – Gräsviken).

Laitosten ja rakennusten erisnimiä ja paikannimiä ei käännetä, ellei niistä ole vahvistettua ruotsinkielistä versiota.

Huom. Yleinen ja suositeltavakin käytäntö on, että yksikielisesti opetusta antavien koulujen nimiä ei käännetä toiselle kielelle, esim. suomenkielinen peruskoulu "Peltomäen koulu" on äänestyspaikkatiedoissa myös "ruotsiksi" "Peltomäen koulu". Vastaavasti ruotsinkielisiä koulujen nimiä ei käännetä suomeksi (esim. "Katedralskolan").

Äänioikeusilmoitusten ennakkoäänestyspaikkaluettelon kieliversioiden virheetön valmistaminen edellyttää lisäksi, että pohjatietojärjestelmään merkitään äänestyspaikan käyntiosoite sekä suomen- että ruotsinkieliselle osoitteelle varattuun kenttään. Yksikielisessä kunnassa toisen kielisen osoitteen kenttään merkitään kunnan kielen mukainen osoite sellaisenaan. Esim. yksikielinen, suomenkielinen kunta merkitsee ennakkoäänestyspaikan nimen sekä suomeksi että ruotsiksi, mutta katuosoitteen vain suomeksi. Suomenkielinen katuosoite kirjoitetaan myös käyntiosoite ruotsiksi kohtaan suomenkielisenä.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Tiivistelmä ennakkoäänestyspaikkojen nimistä ja osoitteista suomen ja ruotsin kielellä

Kunnan kielisyys	Yleisnimi	Laitos, rakennus, paikannimi	Käyntiosoite
yksikielinen, suomi	suomeksi ja ruotsiksi	Merkitään kahdella kielellä, jos nimestä on vahvistettu nimi molemmilla kielillä. Jos vahvistettu nimi vain yhdellä kielellä, merkitään se sekä suomen- että ruotsinkieliseen kenttään.	<i>suomeksi</i> , myös ruotsinkieliseen kenttään <i>suomeksi</i>
kaksikielinen	suomeksi ja ruotsiksi	Merkitään kahdella kielellä, jos nimestä on vahvistettu nimi molemmilla kielillä.	<i>suomeksi</i> ja <i>ruotsiksi</i>

Yksikielinen kunta (suomi): esim. Kuopio:

Ennakkoäänestyspaikan nimi: Kaupungintalo
Ennakkoäänestyspaikan nimi ruotsiksi: Stadshuset
Käyntiosoite: Tulliportinkatu 31
Ennakkoäänestyspaikan käyntiosoite ruotsiksi: Tulliportinkatu 31

Kaksikielinen kunta: esim. Helsinki:

Ennakkoäänestyspaikan nimi: Vallilan kirjasto
Ennakkoäänestyspaikan nimi ruotsiksi: Vallgårds bibliotek
Käyntiosoite: Päijänteentie 5
Ennakkoäänestyspaikan käyntiosoite ruotsiksi: Päijännevägen 5

Erityistä huolellisuutta tulee kiinnittää uusien ennakkoäänestyspaikkojen nimeämiseen näiden ohjeiden mukaisesti. Jo aiemmissa vaaleissa käytössä olleiden yleisten ennakkoäänestyspaikkojen osalta korjaustarvetta ei lähtökohtaisesti pitäisi olla.

3 Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalipäivän äänestyspaikoiksi Presidentinvaali 2024 -vaalitapahtumaan on kopioitu 2023 eduskuntavaalien tiedot. Poikkeuksena ne kunnat, jotka ovat tehneet 1.1.2024 voimaan astuvia muutoksia äänestysaluejaossaan (asiasta tarkemmin luvussa 3.4.).

Vaalipäivän äänestyspaikkojen osalta kunnan tulee pe 3.11.2023 klo 12.00 mennessä:

- Tarkastaa äänestysalueiden tiedot, erityisesti jos kunnan äänestysaluejako on muuttunut edellisten vaalien jälkeen, ja ilmoittaa mahdollisista epäselvyyksistä välittömästi DVV:lle
- Tarkastaa ja tarvittaessa päivittää äänestyspaikan nimi ja tyyppitieto
- Tarkastaa ja tarvittaessa päivittää äänestyspaikan käyntiosoite
- Kuitata tiedot

3.1 Vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja tyyppitieto

Vaalipäivän äänestyspaikan nimi merkitään sellaisessa muodossa, että ko. äänestysalueen äänestäjät helposti ymmärtävät, mikä paikka on kysymyksessä, esim. "Mäkikylän palvelukeskus", "Kaisaniemen ala-aste".

Vaalipäivän äänestyspaikalle merkitään myös tyyppitieto.

3.2 Vaalipäivän äänestyspaikan käyntiosoite

Äänestyspaikan käyntiosoitteeksi on merkittävä sellainen osoite, jolla äänestysalueen äänestäjät mahdollisimman hyvin löytävät äänestyspaikalle.

Mikäli rakennuksella on useita katuosoitteita (esim. korttelin kulmatalo) merkitään se osoite, josta on (pää)sisäänkäynti äänestyspaikkana käytettävään tilaan.

Osoitteiden tulee olla tarkkoja ja virheettömiä myös siksi, että äänestyspaikalle saataisiin määriteltyä äänestyspaikkojen karttapalvelua varten koordinaatit osoitteiden automaattisella paikannusmenetelmällä. Myös liikkuvien äänestyspaikkojen (esim. vaalibussi) osalta tulee jokaisesta pysähdyspaikasta merkitä tarkka katuosoite erikseen.

3.3 Vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot suomen kielellä ja ruotsin kielellä

Vaalipäivän äänestyspaikkojen nimet ja osoitteet merkitään kunnan kielisuhteen mukaisesti, eli kaksikielisissä kunnissa sekä suomeksi että ruotsiksi ja yksikielisissä kunnissa vain kunnan kielellä.

Pohjatietojärjestelmän toiminnallisuus edellyttää kuitenkin, että myös yksikielisessä kunnassa toisen kielen kenttään merkitään äänestyspaikan nimi. Tätä tarkoitusta varten nimeä ei käännetä toiselle kielelle, vaan kenttään merkitään kunnan kielen mukainen nimi sellaisenaan.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Oikeusministeriön vahvistamassa VAT-ohje nro 2b:ssa on yksityiskohtaiset ohjeet tietojen tallentamisesta vaalitietojärjestelmän pohjatietoihin.

Tiivistelmä vaalipäivän äänestyspaikkojen nimistä ja osoitteista suomen ja ruotsin kielellä

Kunnan kielisyys	Äänestyspaikan nimi	Käyntiosoite
yksikielinen, suomi	suomeksi, myös ruotsinkieliseen kenttään suomeksi	suomeksi (ruotsinkielisen kentän voi jättää tyhjäksi)
kaksikielinen	suomeksi ja ruotsiksi	suomeksi ja ruotsiksi

Yksikielinen kunta (suomi): esim. Jyväskylä:

Äänestyspaikan nimi: Pääkirjasto
Äänestyspaikan nimi ruotsiksi: Pääkirjasto
Käyntiosoite: Vapaudenkatu 39–41
Käyntiosoite ruotsiksi: [voi jättää tyhjäksi]

Kaksikielinen kunta: esim. Helsinki:

Äänestyspaikan nimi: Kaupungintalo
Äänestyspaikan nimi ruotsiksi: Stadshuset
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Käyntiosoite ruotsiksi: Norra esplanaden 11–13

Koulujen nimien, paikannimien sekä laitosten ja rakennusten nimien kääntämisestä toiselle kielelle kaksikielisissä kunnissa koskee sama ohje kuin ennakköäänestysäänestyspaikkojen vastaavien tietojen kääntämistä (ks. luku 2.4.1).

3.4 Äänestysaluemuutoksia edellisen vaalin jälkeen tehneet kunnat

Mikäli kunnan äänestysaluejakoa on muutettu 2023 eduskuntavaalien jälkeen, eli muuttuneen äänestysaluejaon muutoksen voimaantulopäivä on 1.1.2024, on vaalipäivän äänestyspaikkojen ja niihin liittyvien äänestysalueiden tiedot tarkistettava ja päivitettävä erityisen huolellisesti.

Vaalipäivän äänestyspaikkatiedot kunta merkitsee järjestelmään itse vasta sitten, kun se on varmistunut äänestysalueiden numeroiden ja nimien virheettömyydestä, eli siitä, että ne vastaavat valtuuston (kuntaliitostapauksissa mahdollisen muun toimivaltaisen elimen) päätöstä kunnan äänestysaluejaosta.

Havaittaessa äänestysalueiden numerotunnuksissa tai nimissä virheitä tai muuta, pientäkin epäselvyyttä, kunnan tulee olla välittömästi yhteydessä Digi- ja väestötietovirastoon (yhteystiedot tämän kirjeen lopussa). Kunta ei voi itse muuttaa äänestysaluetietoja pohjatietojärjestelmässä.

Muuttuneiden äänestysalueiden kohdalla vaalipäivän äänestyspaikkojen nimeksi pohjatietojärjestelmässä on joko merkitty äänestysalueen nimi ja paikan tyyppi 'Muu paikka', tai kopioitu edellisen vaalin samannimisen alueen äänestyspaikan tiedot.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Kunnan tulee tarvittaessa muuttaa tällaisten vaalipäivän äänestyspaikkojen nimi vastaamaan kunnanhallituksen päätöstä.

Mikäli vaalipäivän äänestyspaikkaa koskeva kunnanhallituksen päätös johtaa myös tarpeeseen muuttaa myös äänestysalueen nimeä siitä syystä, että äänestysalueen nimenä on ollut äänestyspaikan nimi, tulee päätöksestä ilmoittaa viipymättä Digi- ja väestötietovirastolle, joka korjaa äänestysalueen nimen pohjatietojärjestelmään.

4 Keskusvaalilautakunnan yhteystiedot

Keskusvaalilautakunnan yhteystietojen osalta kunnan tulee pe 3.11.2023 klo 12 mennessä:

- Tarkastaa ja päivittää ajan tasalle keskusvaalilautakunnan yhteystiedot, eli vähintään:
 - viranomaispuhelin
 - yleisöpuhelin (äänioikeusilmoitukseen painettava tieto)
 - käyntiosoite (äänioikeusilmoitukseen painettava tieto)
- Kuitata tiedot

Keskusvaalilautakunnan yhteystietojen tarkistuksen ja vahvistuksen yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota 'Yleisöpuhelin'-tietoon. Tähän kohtaan merkittävä puhelinnumero tulostetaan äänioikeutetuille lähetettäviin äänioikeusilmoituksiin keskusvaalilautakunnan ainoaksi puhelinnumerotiedoksi. 'Yleisöpuhelin'-tietoon on tämän vuoksi merkittävä numero, jossa otetaan virka-aikana vastaan äänioikeutettujen yhteydenottoja, kuten kotiaäänestykseen ilmoittautumisia. Kunnan puhelinvaihde ei lähtökohtaisesti sovellu tähän käyttötarkoitukseen. Kunnan puhelinvaihteen numeroa voi käyttää tähän tarkoitukseen vain, jos se pystyy siirtämään vaaliasioita koskevat puhelut tehokkaasti eteenpäin oikealle taholle ja jos se on varustettu ääninauhalla niitä varten, jotka soittavat virka-ajan jälkeen. 'Yleisöpuhelin'-tieto on pakollinen, keskusvaalilautakunnan yhteystietoja ei saa kuitattua ilman sitä.

Keskusvaalilautakunnan 'Viranomaispuhelin'-tieto merkitään vaalitietojärjestelmään vaaliviranomaisten välistä yhteydenpitoa varten, ja siihen merkitään puhelinnumero, josta vaaliasioista kunnassa vastaava henkilö on tavoitettavissa esim. äänestyksen käynnissä ollessa ja muina vaalien toimeenpanon kriittisinä hetkinä. Käytännössä täksi puhelinnumeroksi merkitään usein keskusvaalilautakunnan sihteerin matkapuhelimen numero. Myös 'Viranomaispuhelin'-tieto on pakollinen.

Myös keskusvaalilautakunnan käyntiosoite on pakollinen ja äänioikeusilmoituksiin painettava tieto.

Vaaliluettelon toimitusosoitteeksi on mahdollista merkitä vaalitietojärjestelmään erillinen osoite keskusvaalilautakunnan lisäosoitteena. Jos sitä ei anneta, käytetään myös vaaliluetteloiden toimittamisessa käyntiosoitetta. Postilokero-osoite ei kelpaa vaaliluettelon toimitusosoitteeksi.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

Vaaliviranomaisen haku > Yhteystietojen päivitys

Vaaliviranomaisen tiedot			
Vaalipiiri	Uudenmaan vaalipiiri	Alue	Uudenmaan maakunta
Kunta	Kerava		
Vaaliviranomaisen nimi *	Keravan kaupungin keskusvaalilautakunta	Vaaliviranom. nimi ruotsiksi *	Keravan kaupungin keskusvaalilautakunta
Muuta nimi		Kopioi pakollinen tieto	
Nimilyhenne		Nimilyhenne ruotsiksi	
Vaaliviranomaisen tyyppi	Kunnan keskusvaalilautakunta		
Viranomaispuhelin *	040 3182559		
Yleisöpuhelin *	(09) 29491	Numero tulostuu ilmoituskortille	
Fax			
Sähköposti	vaalit@kerava.fi		
Osoitetiedot			
Käyntiosoite	Kauppakaari 11	PL Osoite	123
Käyntiosoite ruotsiksi	Kauppakaari 11		
Postinumero	04200	PL Postinumero	04201
Postitoimipaikka	KERAVA	PL Postitoimipaikka	KERAVA
Vaaliluettelon toimitusosoite			
☒ Käytetään käyntiosoitetta	Anna erillinen toimitusosoite		Poista erillinen toimitusosoite
Katuosoite			
Katuosoite ruotsiksi			
Postinumero			
Postitoimipaikka			
Kuittauspäivä			
Kuittaa	Siirrä VTJ:ään	Tallenna	Poista
Sulje			

Vaaliviranomainen
245 10
Keravan kaupungin keskusvaalilautakunta
PL 123 Kauppakaari 11
04201 KERAVA
FINLAND

Kuva 2. Yhteystiedot, mm. yleisöpuhelinnumero, tulostetaan äänioikeusilmoitukseen, 'Vaaliviranomainen'-kohtaan.

Keskusvaalilautakunnan yhteystiedot siirretään pohjatietojärjestelmästä suoraan äänioikeusilmoitusten tulostukseen. Puhelinnumeroksi ilmoitukseen tulostuu se numero, joka on merkitty järjestelmään 'Yleisöpuhelin'-kenttään.

Kuntien keskusvaalilautakuntien yhteystiedot on ilmoitettava vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään samassa aikataulussa kuin äänestyspaikkarekisterin tiedot, eli viimeistään perjantaina 3.11.2023 klo 12.00.

Digi- ja väestötietovirasto

19.9.2023

5 Yhteyshenkilöt

Yhteyshenkilöinä vaaleihin liittyvissä asioissa Digi- ja väestötietovirastossa ovat

Otto Palmu 0295 535 137

Marika Siivonen 0295 535 499

Äänestyspaikkarekisterin tietoihin ja kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystietoihin liittyvät yhteydenotot pyydetään ensisijaisesti osoitteeseen yrk.vaalit@dvv.fi tai puhelinnumeroon 029 553 5530.

Ystävällisin terveisin,

Digi- ja väestötietovirasto

Ylijohtaja

Timo Salovaara

Johtava asiantuntija

Otto Palmu

TIEDOKSI Oikeusministeriö

Pieni ele ry

PL 40, 00621 Helsinki
 puh. 040 529 5409
 erika.mantyla@pieniele.fi
 www.pieniele.fi

TIEDOTE 8.11.2023**Vaalivirkailijoille tiedoksi**

Välitättähän tätä tiedotetta eteenpäin, jotta jokaisen äänestyspaikan vaalivirkailijat tietävät keräyksestä. Näin vaalien parissa työskentelevien ja keräyksen vapaaehtoisten lipasvahtiemme on helpompi kohdata toisensa, kun he tulevat paikan päälle. Saadaan yhteistyö toimimaan nopeasti ja sujuvasti. Kiitos!

Arvoisa keskusvaalilautakunta

Vammais- ja kansanterveysjärjestöjen yhteinen pieni ele -vaalikeräys järjestetään perinteisesti presidentinvaalien yhteydessä tammikuussa 2024 sekä mahdollisen 2. äänestyskierroksen aikana. Kiitos edellisten vaalien aikaisesta yhteistyöstä!

Poliisihallituksen myöntämä keräyslupa (RA/2020/814) on voimassa toistaiseksi. Lupa kattaa kaikki maamme kunnat Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Vaalikeräyksellä ja vaalien äänestyspaikoilla on ollut tämä uniikki yhteistyö siitä asti kun Suomessa järjestettiin ensimmäiset vaalit 1907. Tapaamme myös säännöllisesti Oikeusministeriön vaalijohtajan kanssa ja päivitämme yhteistyökuulumiset.

Keräyksen järjestäjät

pieni ele -vaalikeräyksessä on mukana 15 järjestöä. Niiden paikallisyhdistykset järjestävät lipaskeräyksen äänestyspaikoilla ympäri Suomen vapaaehtoisvoimin. Suurin osa lipasvahdeistamme on itse vammainen tai pitkäaikaissairas.

Keräyksen avulla tuetaan näiden järjestöjen vammais- ja pitkäaikaissairausryhmiä: *Allergia-, Iho- ja Astmaliitto, Epilepsialiitto, Hengityслиitto, Invalidiliitto, Kehitysvammaisten Tukiliitto, Kuuloliitto, Kuurojen Liitto, Mielenterveyden keskusliitto, Munuais- ja maksaliitto, Neuroliitto, Näkövammaisten liitto, Psoriasisliitto, Suomen Diabetesliitto, Suomen Reumaliitto ja Suomen Sydänliitto.*

Yhteistyö vaalijärjestäjien ja pieni ele -vaalikeräyksen välillä

Jotta perinteinen hyväntekeväisyyskeräys onnistuu kunnissa, on keskeistä, että yhteistyömme vaalijärjestäjien kanssa toimii hyvässä hengessä. Saammekin vuodesta toiseen vapaaehtoisiltamme hyvää palautetta vaalitoimitsijoiden myönteisestä suhtautumisesta keräykseen. Teidän avullanne voimme jatkaa yhteisen auttamisen perinnettä, kiitos.

Keräyspiste äänestyspaikalla

Toivomme, että kerääjillemme järjestyy keräyspiste (pöytä ja tuoli) sekä ennakko- että varsinaisista äänestyspaikoista. Mahdollisimman näkyvä ja lämmin paikka äänestäjien kulkureitin varrelta auttaisi tehtävässämme. Ohjeistamme vapaaehtoisemme suorittamaan keräyksen varsinaista vaalitoimitusta häiritsemättä ja käyttäytymään

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 22.11.2023. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

asiaankuuluvalla arvokkuudella. Osa vapaaehtoisista voi olla sokeita tai kuuroja ja toivottavasti asiat saadaan myös tällöin jouhevasti sovittua.

Jos tilat sallivat, toivomme, että keräyslippaat voidaan omalla vastuullamme säilyttää yön yli ennakköäänestyspaikoissa lukitussa tilassa.

Vaalikeräysperinteet ovat vahvat, ja keräykseen tottuneet äänestäjät mieltävät keräyksen osaksi äänestystapahtumaa. Toisinaan äänestäjät ottavat yhteyttä keräystoimistoon, jos keräyslipas on puuttunut heidän äänestyspaikaltaan. Pyrimme järjestämään keräyksen mahdollisimman monella äänestyspaikalla. Joskus lahjoittajat ovat jättäneet rahaa vaalivirkailijoille, jos äänestyspaikalla ei ole ollut lipasta. Tällöin voi olla meihin yhteydessä ja noudamme lahjoitukset.

Aina emme saa kaikille äänestyspaikoille lipasvahtia. Tällöin pyydämme kunnassa olevaa vapaaehtoista keräysvastaavaamme sopimaan vaalivirkailijoiden kanssa, jos jätämme keräyslippaan paikalle ilman lipasvahtia. Lipas on silloinkin Pieni ele ry:n vastuulla, ja vaalivirkailijoiden ei tarvitse huolehtia lippaasta. Halutessaan he toki saavat pitää lipasta silmällä. Paikalliset keräyksessä mukana olevat vapaaehtoiset tuovat ja hakevat lippaan pois.

Lahjoituksilla saadaan apua vammaisille ja pitkäaikaissairaille

Keräysvaroilla järjestetään vammaisille ja pitkäaikaissairaille mm. neuvontaa, vertaistukiryhmiä ja virkistystoimintaa. Puolet kunnan keräystuotosta jaetaan niiden paikallisyhdistysten kesken, jotka ovat mukana keräystyössä. Lahjoituksista puolet jää siis vammaisille ja pitkäaikaissairaille siihen kuntaan, jossa ne on annettu. Muu osa lahjoituksista ohjautuu keskusjärjestöjen kautta valtakunnalliseen vammais- ja kansanterveysyhteyshöön.

Pieni ele ry:n ja paikallisten vammais- ja kansanterveysyhdistysten puolesta kiitän Teitä lämpimästi 117 vuoden yhteistyöstä. Vastaan mielelläni keräystä koskeviin kysymyksiin.

Ystävällisin yhteistyöterveisin

Erika Mäntylä

Erika Mäntylä
toiminnanjohtaja
Pieni ele ry
Puh. 040 529 5409
erika.mantyla@pieniele.fi

Seuraavalla sivulla lyhyesti pienestä eleestä sekä vaalien ja keräyksen pitkästä yhteistyöstä vuodesta 1907 asti.

Kotimaista hyväntekeväisyyttä äänestyspaikoilla vuodesta 1907 asti

Pieni ele -vaalikeräys sai alkunsa 1907 ensimmäisten eduskuntavaalien yhteydessä. Silloin lahjoituksilla autettiin tuberkuloosipotilaita ja tänä päivänä apu menee vammaisille ja pitkäaikaissairaille. Keräyksen nimi oli alun perin Vaalikeräys, ja viimeisen noin 10 vuoden ajan se on ollut Pieni ele.

Apuna keräys on ollut reippaasti yli 100 vuotta vammaisten ja pitkäaikaissairaiden hyväksi Suomessa.

Järjestöjen paikallisyhdistykset toteuttavat keräyksen vapaaehtoisvoimin kunnissa ympäri Suomen. Vapaaehtoisia on mukana toistakymmentä tuhatta. Lipaskerääjät ovatkin keräyksen sielu ja heistä suurin osa on itsekkin vammainen tai pitkäaikaissairas. Tänä päivänä Pieni ele -vaalikeräys perustuu 15 vammais- ja kansanterveysjärjestön väliseen yhteistoimintaan.

Lahjoituksilla tukea ja iloa arkeen

Lahjoitusten avulla saadaan pitkäaikaissairaille ja vammaisille esimerkiksi apuvälineitä, vertaistukea ja neuvontaa sekä iloa haastavankin elämän keskelle, vaikka kuurojen lasten leirillä tai avustajakoiran avulla. Lahjoitusten avulla voidaan toteuttaa sellaisia arkisia ilon hetkiä, jotka muuten eivät olisi mahdollisia.

Lisätietoja: www.pieniele.fi

Vaalien aikana meidät keräystoimistolta saa kiinni seuraavasti:

- Arkisin: Minna Lehtola, puh. 0400 887 114
- Viikonloppuna:
La-su 20.–21.1. Minna Lehtola, puh. 0400 887 114
Su 28.1. Erika Mäntylä, puh. 040 529 5409
La-su 3.–4.1. Erika Mäntylä, puh. 040 529 5409
Su 11.1. Minna Lehtola, puh. 0400 887 114

Asianro IIS/398/00.00.00.02/2023

234 § Presidentinvaalien ja europarlamenttivaalien 2024 vaalipäivän äänestyspaikat, laitosäänestys sekä ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat

Kaupunginhallitus 9.10.2023 § 234

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää presidentinvaalien ja europarlamenttivaalien 2024 vaalipäivän äänestyspaikoiksi (samat paikat myös mahdollisella toisella presidentinvaalikierroksella)

001 Eteläinen alue Kangaslammen koulu
Petter Kumpulaisentie 30, 74130 IISALMI

002 Hernejärvi alue Hernejärven koulu
Parkinlahdentie 15, 74100 IISALMI

003 Keskusta alue Kulttuurikeskus
Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI

004 Pohjoinen alue Mansikkaniemen koulu
Mansikkaniementie 1, 74120 IISALMI

005 Runni alue Runnin koulu
Runnintie 535, 74595 RUNNI

Kaupunginhallitus päättää
Presidentinvaalien ennakkoäänestyspaikoiksi (samat paikat myös mahdollisella toisella vaalikierroksella)

- Kulttuurikeskus ke 17. - pe 19.1 ja ma 22.- ti 23.1 klo 9 - 17
Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI

- Iisalmen K-Citymarket ke 17. - pe 19.1 ja ma 22.- ti 23.1 klo 8 - 20 sekä la 20.1
- su 21.1 klo 9 - 18
Eteläntie 4, 74130 IISALMI

- Iisalmen Prisma ke 17. - pe 19.1 klo 8 - 20 ja ma 22.- ti 23.1 klo 8 - 20 sekä la
20.1. - su 21.1. 9 - 18
Parkatintie 2, 74120 IISALMI

Europarlamenttivaalien ennakkoäänestyspaikoiksi
- Kulttuurikeskus ke 29. - pe 31.5 ja ma 3.- ti 4.6 klo 9 - 17

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI

- Iisalmen K-Citymarket ke 29. - pe 31.5 ja ma 3.- ti 4.6 klo 8 - 20 sekä la 1. - su 2.6 klo 9 - 18

Eteläntie 4, 74130 IISALMI

- Iisalmen Prisma ke 29. - pe 31.5 klo 8 - 20 ja ma 3.- ti 4.6 klo 8 - 20 sekä la 1. - su 2.6 klo 9 - 18

Parkatintie 2, 74120 IISALMI

Kaupunginhallitus päättää laitosäänestyspaikoiksi (samat paikat myös mahdollisella toisella presidentinvaalikierroksella, sekä europarlamenttivaaleissa)

- Ilvolanpirtti, asunto-osa ja Tuulihattu
- Iisalmen Validia-talo, invalidien palvelutalo
- Palvelukeskus Kirkonsalmi
- Psykiatrinen osasto, sairaalan tiloissa
- Terveyskeskuksen vuodeosastot
- Palvelutalo Onnimanni, Kangaskoto
- Live Säätiö, Live Iisalmi
- Asumispalveluyksikkö Aurinkokartano
- Attendo Pihlajaharjun hoivakoti
- Attendo Iisakki hoivakoti
- Hoivakoti Paaskoti
- Hoivakoti Kultasirkku
- Espero Hopeinen Kuu

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Talousjohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Johdon sihteeri Kaisa Kajanus, p. 040 830 2658

Presidentinvaalien 2024 varsinainen vaalipäivä on sunnuntaina 28.1.2024.

Ennakkoäänestys on keskiviikosta tiistaihin 17. - 23.1.2024.

Koti- ja laitosäänestys sisältyvät ennakkoäänestykseen.

Mikäli tulee toinen vaalikierros, sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024 ja ennakkoäänestys keskiviikosta tiistaihin 31.1. - 6.2.2024.

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Europarlamenttivaalien 2024 varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024.
Ennakoäänestys on 29.5. - 4.6.2024.
Koti- ja laitosäänestys sisältyvät ennakoäänestykseen.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa ennakoäänestyspaikkoina olivat Iisalmen K-Citymarket, Kulttuurikeskus ja tori. Vaalipäivän äänestyspaikkoina olivat Kangaslammin, Hernejärven, Kilpijärven ja Runnin koulut sekä kulttuurikeskus.

Laitosäänestyspaikkoina eduskuntavaaleissa olivat

- Ilvolanpirtti, asunto-osa ja Tuulihattu
- Iisalmen Validia-talo, invalidien palvelutalo
- Palvelukeskus Kirkonsalmi
- Psykiatrinen osasto, sairaalan tiloissa
- Terveyskeskuksen vuodeosastot
- Palvelutalo Onnimanni, Kangaskoto
- Live säätiö, Live Iisalmi
- Asumispalveluyksikkö Aurinkokartano
- Attendo Pihlajaharjun hoivakoti
- Attendo Iisakki hoivakoti
- Hoivakoti Paaskoti
- Hoivakoti Kultasirkku
- Esperi Hopeinen Kuu

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

kulttuurikeskus / Sanna Marin ja Elena Jokelainen
Runnin koulu, Hernejärven koulu, Kangaslammin koulu ja
Mansikkaniemen koulu / rehtorit
Iisalmen K-Citymarket
Prisma Iisalmi
hallintosihteeri / verkkosivujen vaalitietosivusto
Kaisa Kajanus /vaalitiimi
puolueet, vaaliasiamiehet
Safecare Oy
Iisalmen Prisma

Oheisaineisto

Presidentinvaalit vuonna 2024, kirje kunnanhallitukselle

MUUTOKSENHAKU

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30 Iisalmen kaupunki / kirjaamo PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalainen 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tiedoksianto ja lainvoimaisuus

Pöytäkirja on laitettu nähtäville 10.10.2023 Iisalmen kaupungin yleiseen tietoverkkoon <http://julkaisu.iisalmi.fi>. Ote tarkastetusta pöytäkirjasta on lähetetty sähköpostilla asianosaiselle 10.10.2023. Jos asianosainen ei ole hakenut päätökseen oikaisua 27.10.2023 ja kuntalainen 31.10.2023, se tulee lainvoimaiseksi 1.11.2023.

Lainvoimaisuus Jos päätöksestä ei valiteta viimeistään 31.10.2023, se tulee lainvoimaiseksi 1.11.2023.

Pöytäkirja nähtävänä Pöytäkirja on laitettu nähtäville 10.10.2023 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi> 10.10.2023

Tiedoksianto

Asianosaiset:

 Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 10.10.2023

Vastaanottajat:

2.6.2023

VN/17100/2023

Kunnanhallitus (pl. Ahvenanmaan maakunta)

Vuoden 2024 vaalit: Äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaali, vaalikoulutus ym.

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) sekä Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit (europarlamenttivaalit).

Presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 17.–23.1.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 17.–20.1.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 10.1.2024. Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1.–6.2.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 31.1.–3.2.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin).

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 29.5.–4.6.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 29.5.–1.6.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 22.5.2024.

Oikeusministeriö pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Kirje on luettavissa [oikeusministeriön vaalisivuilla](#).

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

1 Sovellettava lainsäädäntö

Presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien toimittamisessa noudatetaan vaalilakia (714/1998). Ajantasainen vaalilaki löytyy [Finlex-palvelusta](#).

Vuonna 2023 toimitettujen eduskuntavaalien jälkeen vaalilakiin ei ole tehty vaalien toimittamista koskevia muutoksia. Viimeisimmät vaalilain muutokset ovat tulleet voimaan 1.3.2023 ja ne koskevat vaalien muutoksenhakusäännöksiä (L 235/2023; HE 93/2022 vp)

2 Vaalipiirijako

Sekä presidentinvaalissa että europarlamenttivaaleissa maa on yhtenä vaalipiirinä. Ääntenlaskennan teknisessä järjestämisessä noudatetaan kuitenkin vaalilain 5 §:n mukaista vaalipiirijakoa.

3 Vaaliviranomaisten työnjako

Työnjako eri vaaliviranomaisten välillä on sama presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa ja pääpiirteittäin seuraava:

Helsingin vaalipiirilautakunta:

- ehdokashakemusten käsittely, ehdokasasettelun vahvistaminen sekä presidentinvaalin ehdokasluettelon ja europarlamenttivaalien ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen sekä niiden jakelu muille vaaliviranomaisille,
- vaalien koko maan tuloksen vahvistaminen ja siitä ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä europarlamenttivaaleissa valtakirjojen antaminen valituille Euroopan parlamentin jäsenille.

Kaikki vaalipiirilautakunnat:

- ennakkoäänien laskenta, vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta sekä vaalien tuloksen vahvistaminen vaalipiirissä ja ilmoittaminen siitä Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Kunnan vaaliviranomaiset:

Kunnan keskusvaalilautakunta:

- ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt,
- vaaleista tiedottaminen kunnassa,
- ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus vaalilain 63 ja 66 g §:n mukaisesti sekä hyväksytyjen vaalikuorten toimittaminen vaalipiirilautakunnalle,
- vaalipäivän äänten alustavan laskennan tietojen välitys vaalitietojärjestelmän laskentajärjestelmään.

Ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijat, kotiaäänestyksen vaalitoimitsijat sekä vaalitoimikunnat:

- ennakkoäänestyksen toimittaminen.

Vaalilautakunnat:

- vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Aluevaalilautakunnilla ei ole presidentinvaalissa eikä europarlamenttivaaleissa mitään tehtäviä.

4 Äänestyspaikat vuoden 2024 vaaleissa

4.1 Yleistä

Perustuslain 14 §:n 4 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla **kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.**

Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle sekä presidentinvaalissa että europarlamenttivaaleissa.

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

4.2 Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Presidentinvaalissa ennakkoäänestyspaikkojen tulee olla samat sekä ensimmäisessä että mahdollisessa toisessa vaalissa. Europarlamenttivaalien ennakkoäänestyspaikat voivat olla samat kuin presidentinvaalissa.

Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken.

Kunnanhallituksen asiana on tehdä ennakkoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan. Jos kunta järjestää ennakkoäänestyksen jonkin ulkopuolisen tahon tiloissa, esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa, se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 1 (kohta 1) mainitut näkökohdat.

4.3 Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Vuoden 2024 vaaleissa noudatetaan sitä äänestysaluejakoa, joka tulee voimaan 1.1.2024 ja joka perustuu kuntien 31.8.2023 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamiin äänestysaluejakopäätöksiin.

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen.

Vaalipäivän äänestyspaikoista päättäessään kuntien on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 1 (kohta 2) mainitut näkökohdat.

Viime vuosina kunnat ovat vähentäneet merkittävästi äänestysalueidensa määrää. Tämä on siten merkinnyt tuntuvaa heikennystä äänioikeutettujen mahdollisuuksiin äänestää vaalipäivänä. Oikeusministeriö suosittelee, että jatkossa nykyistä äänestysalueiden määrää ei enää vähennettäisi ilman pakottavaa tarvetta, vaan päinvastoin tutkittaisiin mahdollisuuksia lisätä äänestysalueiden määrää seuraaviin vaaleihin. Todettakoon myös tässä yhteydessä, että mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö vaalipäivän äänestyksessä (ks. tämän kirjeen s. 11-12) ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

4.4 Äänestyspaikkoja koskevien päätösten aikataulu

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikkoja koskevat tiedot voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT)

-presidentinvaalissa perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä ja

-europarlamenttivaaleissa perjantaihin 22.3.2024 klo 12 mennessä.

5 Äänestyspaikkatietojen ja muiden tietojen merkitseminen vaalitietojärjestelmään

5.1 Äänestyspaikkatietojen merkitseminen

Vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmä, merkitään Digi- ja väestötietoviraston määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan

- yleisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat; ja
- vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite sekä

- muut Digi- ja väestötietoviraston määräämät tiedot.

Presidentinvaalin osalta tiedot merkitään omassa aikataulussaan vaalitietojärjestelmän presidentinvaali –vaalitapahtuman pohjatietojärjestelmään ja europarlamenttivaalien osalta omassa aikataulussaan europarlamenttivaalit –vaalitapahtuman pohjatietojärjestelmään.

Digi- ja väestötietovirasto antaa kunnanhallituksille tarkempia ohjeita tietojen ilmoittamisesta pohjatietojärjestelmään myöhemmin syksyllä lähetettävässä kirjeessään. Samoin VAT-ohjeessa nro 2b tulee olemaan tarkemmat ohjeet tietojen ilmoittamisesta. Näihin ohjeisiin on huolellisesti tutustuttava ja niitä tarkoin noudatettava.

5.2 Muiden tietojen merkitseminen

Kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että pohjatietojärjestelmään merkitään myös keskusvaalilautakunnan voimassa olevat yhteystiedot vuoden 2024 vaaleissa ja että tiedot tarkistetaan ja kuitataan järjestelmässä tarkistetuiksi. Keskusvaalilautakunnan pohjatietojärjestelmään ilmoittamat yhteystiedot tulostetaan äänioikeusilmoitukselle (ilmoituskortille) ja niitä käytetään vaaliluetteloiden jakelussa.

5.3 Tietojen merkitsemisen aikataulu

Kunnan on huolehdittava siitä, että kaikki edellä mainitut tiedot, siis yleisten ennakkoäänestyspaikkojen tiedot, vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot ja keskusvaalilautakunnan yhteystiedot (ml. vaaliluettelon toimitusosoite) merkitään vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään

-presidentinvaalin osalta: perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä¹ ja

-europarlamenttivaalien osalta: perjantaihin 22.3.2024 klo 12 mennessä.

Tietojen tulee ehdottomasti olla oikein, koska ne (vaaliluettelon toimitusosoitetta lukuun ottamatta) tulostetaan äänioikeutetuille lähetettävälle äänioikeusilmoituksille (ilmoituskorteille) ja niiden liitteelle. **Vastuu tietojen oikeellisuudesta on kunnalla.**

¹ Vaalilain 9 §:n mukaan äänestyspaikkoina vaaleissa ovat ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä päivän päättyessä 51. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä rekisterin viimeiseksi päivityspäiväksi on kuitenkin määrättävä aikaisempi ajankohta, esimerkiksi presidentinvaalissa 3.11.2023, koska jokaiselle äänioikeutetulle lähetettävään äänioikeusilmoitukseen (ilmoituskorttiin) liitetään luettelo äänioikeutetun oman vaalipiirin alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen. Oikovedosten valmistamiseen ja tarkistamiseen sekä luetteloiden painattamiseen on varattava riittävästi aikaa.

6 Kunnan vaaliviranomaisten kelpoisuudesta ja esteellisyydestä

Vaaliviranomaisia koskevat kelpoisuus- ja esteellisyyssäännöt vuoden 2024 vaaleissa ovat tiivistetysti seuraavat:

6.1 Kunnan keskusvaalilautakunta

Presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa keskusvaalilautakuntana toimii vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun valtuuston asettama keskusvaalilautakunta.

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Esteellisyys: Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään. Koska keskusvaalilautakunta ei vuoden 2024 vaaleissa huolehdi ehdokasasettelusta eikä ääntenlaskennasta, esteellisyystilanteet lienevät käytännössä harvinaisia.

6.2 Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Muuta: Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalilautakunnat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat vaalilautakunnat

molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetetut vaalilautakunnat toimivat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

6.3 Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyys sääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Muuta: Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalitoimikunnat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat vaalitoimikunnat molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetetut vaalitoimikunnat toimivat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

6.4 Yleisen ennakkoäänestyspaikan ja kotiäänestyksen vaalitoimitsija

Kelpoisuus: Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyys sääntelyä ei sovelleta vaalitoimitsijan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

Muuta: Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalitoimitsijat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat vaalitoimitsijat molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetettujen vaalitoimitsijoiden on lähtökohtaisesti hyvä toimia sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

6.5 Vaaliavustaja vaalipäivän äänestyspaikalla

Kelpoisuus: Vaaliavustajana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Vaaliavustajalla on vain yksi tehtävä eli äänestäjän avustaminen. Kelpoisuussääntelyllä on riittävästi varmistettu se, että hän tässä tehtävässään voi avustaa jo-
kaista avustamista tarvitsevaa äänestäjää.

6.6 Muuta vaaliviranomaisten valinnassa huomioitavaa

Kunnan on syytä ylläpitää vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen sekä vaalitoimitsijan tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Kaikilla vaalivirkailijoiksi määrättyillä ja erityisesti vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajaksi nimettävillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

7 Vaalitietojärjestelmän käyttö

7.1 Yleistä

Vuoden 2024 vaaleissa kaikki kunnat käyttävät seuraavia vaalitietojärjestelmän osajärjestelmiä seuraavasti:

- 1) pohjatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- 2) äänioikeustietojärjestelmä (ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija, keskusvaalilautakunta ns. "jälkikirjauksissa"),
- 3) tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa).

Kunnilla on myös mahdollisuus käyttää vaalitietojärjestelmän seuraavia osajärjestelmiä seuraavasti:

- 4) äänioikeustietojärjestelmä vaalipäivän äänestyksessä ("sähköinen vaaliluettelo"; vaalilautakunta),
- 5) äänioikeustietojärjestelmän mobiiliäänioikeuskysely (vaalitoimikunta, vaalilautakunta),

6) tuloslaskentajärjestelmä ("suora tallennus"; vaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa),

7) sähköinen vaalipöytäkirja (vaalilautakunta).

Vaalitietojärjestelmän käyttöä hallinnoi Oikeusrekisterikeskus (ORK), jossa on järjestelmän vaalituki (vaalituki@om.fi), joka antaa järjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet.

Vaalitietojärjestelmän käyttöpalvelutoimittajana jatkaa Tietoevry Oyj.

Vaalitietojärjestelmän käyttäjähallinta perustuu ns. vahvaan tunnistautumiseen eli jokaisella vaalitietojärjestelmän osajärjestelmää käyttävällä henkilöllä tulee olla käytössään joko sirullinen henkilökortti, verkkopankkitunnukset² tai matkapuhelimeen liitetty henkilövarmenne (mobiliivarmenne).

Kaikkien osajärjestelmien käyttäminen on pääosin samanlaista kuin aikaisemmissakin vaaleissa.

Vaalitietojärjestelmän tuotantokäyttö aloitetaan

-presidentinvaalissa maanantaina 23.10.2023, jolloin presidentinvaalin pohjatietojärjestelmä avautuu kuntien käyttöön ja

-europarlamenttivaaleissa maanantaina 11.3.2024, jolloin europarlamenttivaalien pohjatietojärjestelmä avautuu kuntien käyttöön.

Vaalituki antaa vaalitietojärjestelmän käytöstä tarkempia ohjeita, aikatauluja ja muistutuksia erikseen vaalien valmisteluperiodien aikana.

Kenraaliharjoitukset pidetään seuraavasti:

-presidentinvaalissa:

- ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus tiistaina 9.1.2024 ja
- laskennan ja sähköisen vaaliluettelon käytön kenraaliharjoitus torstaina 11.1.2024.

-europarlamenttivaaleissa:

- ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus tiistaina 14.5.2024 ja
- laskennan ja sähköisen vaaliluettelon käytön kenraaliharjoitus torstaina 16.5.2024.

Seuraavassa kiinnitetään kuntien huomiota vielä niihin osajärjestelmiin, joita kunnat käyttävät vapaaehtoisesti.

² Pankit eivät enää myönnä tiliin sitomattomia verkkopankkitunnuksia (ns. prepaid-tunnuksia).

7.2 Kuntien vapaaehtoisesti käyttämistä osajärjestelmistä

Äänioikeustietojärjestelmän käyttö vaalipäivänä

Äänioikeustietojärjestelmää ("sähköinen vaaliluettelo") on käytetty vaalipäivän äänestyksessä vuoden 2011 eduskuntavaaleista lukien. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa sitä käytettiin 182 kunnassa 774 äänestysalueella.

Sähköistä vaaliluetteloä voidaan käyttää paperisen vaaliluettelon sijasta tai sen rinnalla. Jokaisella äänestysalueella on kuitenkin oltava myös paperinen vaaliluettelo.

Vuoden 2024 vaaleissa sähköisen vaaliluettelon käyttöä vaalipäivän äänestyksessä jatketaan seuraavasti:

- Vuosien 2011–2023 vaaleissa järjestelmää käyttäneet kunnat: Järjestelmää voidaan käyttää millä tahansa kunnan päättämällä äänestysalueilla. Kunnan on kuitenkin hyvissä ajoin ennen vaaleja ilmoitettava nämä äänestysalueet vaalituella pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä;
- Muut kunnat: Kunta voi ilmoittaa vaalituella kiinnostuksensa käyttää järjestelmää yhdellä äänestysalueella. Sen jälkeen vaalituki arvioi, onko kunnan muu kaantulo asianmukaista vaalitietojärjestelmän kokonaisuuden käyttö huomioon.

Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien äänestysalueiden lukumäärää. Kunta voi myös perua tekemänsä ilmoittautumisen, jos ilmenee esimerkiksi teknisiä ongelmia.

Korostettakoon vielä, että äänioikeusrekisterin käyttäminen vaalipäivän äänestyksessä on vuoden 2024 vaaleissa ja myös jatkossa kunnalle täysin vapaaehtoista eli mahdollisuus käyttää paperista vaaliluetteloä tulee jatkossakin säilymään. Näin ollen mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää (ks. tämän kirjeen s. 5).

Laskentajärjestelmän käyttö alustavassa laskennassa suoraan äänestysalueelta

Alustavan laskennan tuloksia on useissa kunnissa tallennettu tuloslaskentajärjestelmään suoraan äänestysalueilta vuodesta 2014 lukien. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa suora tallennus oli käytössä 150 kunnassa 648 äänestysalueella.

Suoraa tallennusta aiemmin käyttäneet kunnat voivat halutessaan jatkaa samaa menettelyä vuoden 2024 vaaleissa ilmoittamalla aikeistaan vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä. Myös muut kunnat voivat ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa sanottuun menettelyyn. Tarkoitus on kuitenkin edetä tässä asiassa maltillisesti, joten muut kunnat voivat tulla mukaan näissä vaaleissa enintään yhdellä äänestysalueella. Ministeriö ja vaalituki varaavat tältäkin osin itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien kuntien ja äänestysalueiden lukumäärää ja kunnalla on myös ilmoittautumisen perumismahdollisuus.

Menettelyä käytävillä äänestysalueilla tulee kuitenkin olla varajärjestelmänä perinteinen menettely laskentatietojen ilmoittamisesta kunnan ilmoituskeskukselle.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö

Vuoden 2024 vaaleissa jatketaan vuonna 2021 käyttöön otettua äänioikeusrekisterin toimintoa, jossa vaalitoimikunnat ja vaalilautakunnat voivat mobiililaitteilla tehdä äänioikeuskyselyitä eli selvittää, mihin kuntaan esimerkiksi laitoksessa äänestävä henkilö on merkitty äänioikeutetuksi. Tällöin ennakkoäänestyksen lähetekirje pystytään osoittamaan aina oikeaan kuntaan.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö on mahdollista kaikille kunnille.

Sähköinen vaalipöytäkirja

Vuoden 2024 vaaleissa jatketaan sähköisen vaalipöytäkirjan käyttöä. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa sitä käytti 358 vaalilautakuntaa 81 kunnassa.

Sähköisen vaalipöytäkirjan käyttö on mahdollista kaikille kunnille. Jos kunta haluaa toiminnon käyttöön, siitä tulee ilmoittaa vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä.

8 Vaalimateriaali ja vaaliohjeet

Oikeusministeriön vaalimateriaalin (äänestysliput, kuoret, lomakkeet) tilausjärjestelmä avataan keskusvaalilautakuntien käyttöön

-presidentinvaalissa maanantaina 25.9.2023 klo 8 ja

-europarlamenttivaaleissa maanantaina 19.2.2024 klo 8.

Oikeusministeriö lähettää tilausjärjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet erikseen. Tilausjärjestelmän ylläpitäjä ja vaalimateriaalin toimittaja on Grano Oy.

Keskusvaalilautakunnan tulee merkitä tilausjärjestelmään tarvitsemansa vaalimateriaali

-presidentinvaalissa viimeistään maanantaina 23.10.2023 klo 12 ja

-europarlamenttivaaleissa viimeistään maanantaina 11.3.2024 klo 12.

Tilausten mukainen vaalimateriaalin jakelu keskusvaalilautakunnille suoritetaan

-presidentinvaalissa 24.11.2023 lukien ja

-europarlamenttivaaleissa 25.3.2024 lukien.

Vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) jaetaan keskusvaalilautakunnille 30.10.2023 lukien, kuitenkin niin, että VAT-ohjeet nro 1 ja 2b jaetaan kunnille jo 4.9.2023 lukien.

Uusien vaaliurnien tarpeesta ja vanhojen vaaliurnien kierrättämisestä oikeusministeriö lähettää erillisen sähköpostikyselyn syyskuussa 2023 ja helmikuussa 2024.

Keskusvaalilautakunnan on myös hyvissä ajoin ennen vaaleja tarkistettava, että äänestyskopit ja vaalileimasimet ovat toimintakuntoisia.

9 Vaalikoulutus

9.1 Oikeusministeriön koulutus

Oikeusministeriön vaalikoulutus vuoden 2024 vaaleja varten tapahtuu verkkokoulutuksena. Ministeriö laatii vaalikoulutuskokonaisuuden, joka tulee kaikkien kuntien katsottavaksi verkkoon marraskuussa 2023. Koulutus sisältää koulutuksen sekä presidentinvaalista että europarlamenttivaaleista. Tarkoitus on, että kukin kunta käy läpi ja suorittaa vaalikoulutuksen omatoimisesti haluamanaan ajankohtana.

Tämän lisäksi ministeriö järjestää verkossa kaksikielisiä vaalikoulutusklinikoita, joissa kunnat voivat esittää vaalikoulutuskokonaisuutta sekä vaali- ja VAT-ohjeita koskevia kysymyksiä. Vaaliklinikoita järjestetään erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten.

Vaalituki ilmoittaa kunnille vaalikoulutuskokonaisuuden ja koulutuslinikoiden verkkolin-
kit, klinikoiden tarkemmat ajankohdat sekä muut tarvittavat ohjeet erikseen.

Vaalikoulutuskokonaisuudessa käydään läpi vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa selostettuja
asioita:

- kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät,
- ennakkoäänestyksen järjestäminen,
- vaalipäivän äänestyksen järjestäminen,
- vaalitietojärjestelmän käyttö, mm.:
 - äänioikeustietojärjestelmä yleisessä ennakkoäänestyspaikassa,
 - äänioikeustietojärjestelmä keskusvaalilautakunnassa ("jälkikirjaukset"),
 - äänioikeustietojärjestelmä ("sähköinen vaaliluettelo"), paikallinen tallen-
nus ja sähköinen vaalipöytäkirja vaalilautakunnassa,
 - laskentajärjestelmä keskusvaalilautakunnassa (alustava laskenta).

9.2 Kunnan oma koulutus

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaali-
viranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikko-
jen ja kotiaäänestyksen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtävis-
tä. Keskusvaalilautakunta voi käyttää koulutusmateriaalina esimerkiksi oikeusministe-
riön verkkokoulutusta, vaaliohjeita ja VAT-ohjeita.

Vaalitietojärjestelmän koulutuskanta, jossa voi harjoitella eri osajärjestelmien käyttöä,
on kuntien käytettävissä vaalituen myöhemmin ilmoittamina ajankohtina.

10 Kunnille suoritettava kertakorvaus

Sekä presidentinvaalissa että europarlamenttivaaleissa oikeusministeriö suorittaa kun-
nalle vaalilain 188 §:n 3 momentissa tarkoitettuna kertakorvauksena ministeriön
vahvistaman euromäärän jokaiselta vaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Jos
presidentinvaalissa toimitetaan kaksi vaalia, korvaus suoritetaan kaksinkertaisena. Kor-
vauksen määrä vahvistetaan myöhemmin sen jälkeen, kun valtion vuoden 2024 talous-
arvio on hyväksytty.

Presidentinvaalin korvaukset pyritään suorittamaan kevään 2024 ja europarlamenttivaalien korvaukset syksyn 2024 kuluessa.

11 Oikeusministeriön ja vaalituen viestintä keskusvaalilautakunnille

Vuoden 2024 vaalien valmistelun ja toimittamisen aikana oikeusministeriö ja vaalituki tulevat viestimään keskusvaalilautakunnille pääasiassa sähköpostitse. Keskusvaalilautakunnan onkin jo tässä vaiheessa syytä tarkistaa, että sillä on toimiva sähköpostiosoite. Sähköpostiosoitteiden mahdolliset muutokset tulee merkitä pohjatietojärjestelmään. Vuoden 2023 eduskuntavaalien aikaiset keskusvaalilautakuntien yhteystiedot on koottu vaalit.fi -sivuille.

12 Muuta

Koronavirustilanteella ei ollut käytännön vaikutuksia vuoden 2023 eduskuntavaaleihin. Oikeusministeriö kuitenkin edelleen seuraa epidemiatilannetta yhteistyössä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa ja ohjeistaa kuntia erikseen, mikäli tarvetta ilmenee.

Oikeusministeriön vaalitiimin hallinnollinen avustaja Terttu Tuomi on jäänyt eläkkeelle. Muun muassa vaalimateriaalihankintoihin liittyvät mahdolliset kysymykset tulee toistaiseksi osoittaa sähköpostiin vaalit@gov.fi. Tertun tehtävien jatkaja ilmoitetaan myöhemmin.

13 Lisätietoja

Lisätietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä:

- www.vaalit.fi, vaalit@gov.fi,
- vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, puh. 02951 50128, etunimi.j.sukunimi@gov.fi,
- erityisasiantuntija Laura Nurminen, puh. 02951 50008,
- erityisasiantuntija Elina Rissanen, puh. 02951 50248,
- erityisasiantuntija Oula-Antti Labba, puh. 02951 50244,
- suunnittelija Tuomas Rekola, puh. 02951 50195,

- VAT-asioissa Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) **vaalituki**, puh. 02956 65609, vaalituki@om.fi.

Oikeusministeriön sähköpostit: etunimi.sukunimi@gov.fi.

Lisätietoja äänestysaluejakoon ja äänestyspaikkatietoihin liittyvistä kysymyksistä antaa Digi- ja väestötietovirasto, puh. 02955 535530, sähköposti: dvv.vaalit@dvv.fi.

Vaalihohtaja

Arto Jääskeläinen

Erityisasiantuntija

Laura Nurminen

LIITTEET 1) Äänestyspaikkojen määräämisestä ja äänestyksen järjestämisestä
2) Vuoden 2024 vaalien aikataulua kootusti

TIEDOKSI: Ulkoministeriö
Digi- ja väestötietovirasto
Suomen Kuntaliitto

LIITE 1: Äänestyspaikkojen määrittämisestä ja äänestyksen järjestämisestä

1 Yleiset ennakkoäänestyspaikat

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja myös kunnassa asioivien muiden kuntien äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää. Ennakkoäänestyspaikkojen riittävä määrä voi edesauttaa sitä, että äänestäjät hajaantuvat tasaisemmin eri paikkoihin eikä suuria ruuhkia pääse syntymään.

Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakkoäänestysmahdollisuudet.

Ennakkoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät tulevat sinne mieluusti.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on saatu mm.

- kunnantaloista ja muista kunnan virastoista,
- kirjastoista,
- erilaisten liike- ja kauppakeskusten aulatiloista,
- oppilaitoksista,
- kunnan palvelukeskuksista ja yhteispalvelupisteistä sekä

- liikkuvista äänestyspaikoista eli äänestysbusseista ja yhteysaluksista ja vastaavista.

Vuosien 2021-2023 vaaleissa oli joissakin kunnissa järjestetty ennakoäänestyspaikka ulkotiloihin esimerkiksi telttaan, konttiin tai drive-in -pisteelle, jolloin paikka saattoi periaatteessa sijaita missä tahansa, kunhan sillä oli osoite, jonka perusteella äänestäjät löytävät paikan. Ulkoäänestyspaikoissakin tulee kuitenkin tarkasti huolehtia siitä, että niiden järjestelyt ovat täysin vaalilain mukaisia. Erityisesti on huolehdittava siitä, että vaalisalaisuus säilyy.

Yleistä ennakoäänestyspaikkaa ei saa sijoittaa sellaiseen paikkaan, johon kaikilla äänioikeutetuilla ei ole pääsyä. Tällaisia paikkoja saattavat olla esimerkiksi varuskunta-alueet.

Ennakoäänestyspaikkojen esteettömyys

Liikkumisesteisten henkilöiden ennakoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan heidän käyttämilleen kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että rollaattoria tai sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävä henkilö pääsee esteettä äänestystilaan. Pyörätuolia käyttäviä henkilöitä varten tulee olla äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai irrallinen kirjoitusalausta varustettuna suojuksella, joka turvaa äänestäjän vaalisalaisuuden. Aiemmissa vaaleissa esteettömyydessä mahdollisesti havaitut puutteet tulee korjata.

Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen

Ennakoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Vaalilain 56 §:n 1 momentissa on säädetty järjestyksestä ennakoäänestyspaikassa ja siihen liittyen niin sanotusta vaalimainontakiellosta. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi joissakin ennakoäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Mikäli ennakoäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakoäänestys otetaan

asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa. Tällöin yhtenä vaalimainontakiellon ulottuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sitä, että vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakkoäänestyspaikkaan eikä sen sisäänkäyntiin.

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilain 56 § 2 mom.). Tärkeä näkökulma on myös turvallisuus: äänestäjän tulee olla turvallista äänestää ja vaalitoimitsijoiden tulee olla turvallista hoitaa tehtäviään.

Ennakkoäänestystilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakkoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakkoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä. Ennakkoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän käynti äänestyskopissa, vaan sen jälkeinen asiointi vaalitoimitsijan kanssa (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, lähetekirje laaditaan ja allekirjoitetaan, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tulee huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakkoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakkoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

Paloturvallisuus

Ennakkoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Poistumisteiden opasteita ei saa peittää. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta.

Ennakkoäänestyspaikan aukiolopäivät ja -kellonajat

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson päivänä. Tällaisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi on mahdollista perustaa kunnan eri alueille ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat auki esimerkiksi yhtenä tai kahtena ennakkoäänestysajanjakson päivänä.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka kannattaa pitää avoinna kello 20 saakka.

Viimeisimmissä vaaleissa on monissa maaseutukunnissa pyritty turvaamaan äänestysmahdollisuuksia perustamalla kirkonkylän lisäksi myös pienempiin kyliin yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat avoinna lyhyehkön ajan liikkuvan ennakkoäänestyspaikan tavoin.

Mahdollisimman pysyvät ennakkoäänestyspaikat

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen ilman erityistä syytä saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Jos muutoksia kuitenkin tehdään, niistä on riittävästi ja tehokkaasti tiedotettava.

Tehokas tiedotus ja opastus

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Käytännössä asian voi hoitaa kuulutuksin, julkaisemalla tiedot kunnan kotisivuilla, julisteilla kadunvarsimainostelineissa, sanomalehti-ilmoittelulla, sanomalehtijutuilla, koteihin jaettavilla tiedotteilla jne. Paikallisille tiedotusvälineille tulisi lähettää luettelo ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista.

Edellisten vaalien tapaan äänioikeutetuille lähetettäviin äänioikeusilmoituksiin (ilmoitus-kortti) liitetään äänestyspaikkarekisteristä koottava luettelo hänen oman lähialueensa yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi esimerkiksi kadunvarsitau-luin ja viitoituksin ja siten, että äänestäjä löytää myös itse rakennuksesta oikean sisään-käynnin ja ennakkoäänestystilan.

Miten liikkuva ennakkoäänestyspaikka käytännössä toteutetaan?

Liikkuva ennakkoäänestyspaikka voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti: rakenne-taan äänestystila bussiin tai vastaavaan kulkuneuvoon, suunnitellaan päivittäinen reitti kellonaikoiheen, tiedotetaan tehokkaasti bussin pysähdyspaikoista ja aikatauluista, minkä jälkeen toteutetaan reitti ja suoritetaan äänestys. Bussin jokainen pysähdys-paikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoiheen vaalitietojärjestelmään sisälty-vään äänestyspaikkarekisteriin. Kunnan sisäinen tiedottaminen liikkuvan ennakkoää-nestyspaikan pysähdyspaikoista on tärkeää siksikin, että äänestäjille postitettavan ää-nioikeusilmoituksen liitteessä niitä ei erikseen mainita.

2 Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalipäivän äänestyspaikkoja määritessään kunnan tulee kiinnittää huomiota seuraa-viin asioihin:

- Äänestyspaikan tulee pääsääntöisesti olla äänestysalueella, mutta erityisistä syistä se voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa;
- Eduskunnan oikeusasiamies katsoi ratkaisussaan 3.3.1999 (dnro 2009/4/96), että vaalipäivän äänestyspaikkana käytettävän huoneiston sopivuutta harkit-taessa tulisi yhtenä näkökohtana ottaa huomioon myös huoneiston aatteellinen luonne ja käyttötarkoitus. Kansalaisten yhdenvertaisuuden ja julkisen vallan puo-lueettomuuden näkökulmasta tulisi olla pyrkimyksenä, että vaalihuoneistot ovat aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman neutraaleja. Eduskunnan apulaisoi-keusasiamies puolestaan totesi ratkaisussaan 30.10.2013 (dnro 4607/4/12), että demokratian asianmukainen toteutuminen edellyttää, että äänestäjät voivat

vaalipäivänä käyttää äänioikeuttaan mahdollisimman puolueettomassa tilassa. Mer-kittävää painoarvoa ei kuitenkaan tulisi antaa sille seikalle, mikä taho omis-taa äänestystilan. Merkittävämpänä perusteena on pidettävä tilan sopivuutta ar-voitaessa sen käyttötarkoitusta ja varustelua;

- Varsinaisen äänestyshuoneen lisäksi äänestyspaikassa tulee olla odotustilaa. Jollei erillistä odotushuonetta ole käytettävissä, on erityinen paikka äänestys-huoneen vieressä sopivalla tavalla erotettava niin, että äänestäjät voivat siitä suoraan siirtyä äänestyshuoneeseen. Tämä paikka on voitava sulkea siten, että pääsy sinne estetään muilta kuin niiltä äänestäjiltä, jotka ovat saapuneet ennen kello 20;
- Äänestyspaikan esteettömyyden, järjestyksenpidon, opastuksen sekä muiden näkökohtien osalta viitataan siihen, mitä edellä ennakkoäänestyspaikkojen osalta todetaan.

LIITE 2: Vuoden 2024 vaalien aikataulua kootusti

Syyskuu 2023	
4.9. lukien	VAT-ohjeet 1 ja 2b lähetetään kunnille
25.9.	Vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan kuntien käyttöön presidentinvaalia varten
Lokakuu 2023	
2.10. mennessä	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle tarvittavien vaaliluurnien määrästä
23.10. mennessä	Kunta kuittaa tilauksensa presidentinvaalia varten vaalimateriaalien tilausjärjestelmään
23.10.	Pohjatietojärjestelmä presidentinvaalia varten avataan kuntien käyttöön
28.10.	Kirjeäänestysasiakirjojen tilausjärjestelmä presidentinvaalia varten avataan
30.10. lukien	Loput VAT-ohjeet ja vaaliohjeet lähetetään kunnille
Marraskuu 2023	
3.11. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa presidentinvaalin ennakoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen ym. tiedot pohjatietojärjestelmään
24.11. mennessä	Verkkokoulutus kunnan vaaliviranomaisille avautuu katsottavaksi
24.11. lukien	Vaalimateriaalilaukset presidentinvaalia varten toimitetaan kunnille
Joulukuu 2023	
8.12. klo 24	Presidentinvaalin äänioikeusrekisterin tietojen poiminta VTJ:stä
13.12. viimeistään	Presidentinvaalin äänioikeusrekisterin perustaminen
21.12.	Helsingin vaalipiirilautakunta laatii presidentinvaalin ehdokasluettelon
Tammikuu 2024	
4.1.	Presidentinvaalin ilmoituskortit viimeistään lähetettävä
9.1.	Kenraaliharjoitus (presidentinvaali, ennakoäänestys)

11.1.	Kenraaliharjoitus (presidentinvaali, laskenta ja sähköinen vaaliluettelo)
16.1. klo 12	Presidentinvaalin äänioikeusrekisteri lainvoimainen
16.1.	Presidentinvaalin kotiaäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
17.1.	Presidentinvaalin ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
20.1.	Ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
23.1.	Ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
26.1. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
28.1. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
28.1. aikaisintaan klo 10 lukien	Vaalipiirilautakunnan kokous (ennakkoäänien laskenta)
29.1.	Vaalipiirilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)
30.1. viimeistään klo 10	Vaalipiirilautakunnan kokous (vaalien tuloksen vahvistaminen ja ilmoittaminen Helsingin vaalipiirilautakunnalle)
30.1.	Helsingin vaalipiirilautakunta vahvistaa koko maan tuloksen ja ilmoittaa sen oikeusministeriölle
30.1.	Joko: valtioneuvosto toteaa, että yli puolet äänistä saanut ehdokas on tullut valituksi presidentiksi; Tai: oikeusministeriö toteaa, että kukaan ehdokkaista ei saanut yli puolta annetuista äänistä ja että tästä johtuen toimitetaan toinen vaali kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä
30.1.	Toisen vaalin kotiaäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
31.1.	Toisen vaalin ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
Helmikuu 2024	
3.2.	Toisen vaalin ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
6.2.	Toisen vaalin ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
9.2. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
11.2. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
11.2. aikaisintaan klo 10 lukien	Vaalipiirilautakunnan kokous (ennakkoäänien laskenta)

12.2.	Vaalipiirilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)
14.2.	Vaalipiirilautakunnan kokous (vaalien tuloksen vahvistaminen ja ilmoittaminen Helsingin vaalipiirilautakunnalle)
14.2.	Helsingin vaalipiirilautakunta vahvistaa koko maan tuloksen ja ilmoittaa sen valtioneuvostolle
15.2.	Valtioneuvosto toteaa, kumpi ehdokkaista on tullut valituksi presidentiksi ja antaa asiasta kuulutuksen.
19.2.	Vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan kuntien käyttöön europarlamenttivaaleja varten
23.2.	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle tarvittavien vaaliurnien määrästä
Maaliskuu 2024	
9.3.	Kirjeäänestysasiakirjojen tilausjärjestelmä europarlamenttivaaleja varten avataan
11.3.	Pohjatietojärjestelmä europarlamenttivaaleja varten avataan kuntien käyttöön
11.3.	Kunta kuittaa tilauksensa europarlamenttivaaleja varten vaalimateriaalin tilausjärjestelmään
22.3. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa europarlamenttivaalien ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen ym. tiedot pohjatietojärjestelmään
25.3. lukien	Vaalimateriaalilaukset europarlamenttivaaleja varten toimitetaan kunnille
Huhtikuu 2024	
19.4. klo 24	Europarlamenttivaalien äänioikeusrekisterin tietojen poiminta VTJ:stä
24.4. viimeistään	Äänioikeusrekisterin perustaminen
26.4. mennessä	Verkkokoulutus kunnan vaaliviranomaisille avautuu katsottavaksi
Toukokuu 2024	
10.5.	Helsingin vaalipiirilautakunta laatii europarlamenttivaalien ehdokaslistojen yhdistelmän
14.5.	Kenraaliharjoitus (europarlamenttivaalit, ennakkoäänestys)
16.5.	Kenraaliharjoitus (europarlamenttivaalit, laskenta ja sähköinen vaaliluettelo)

16.5.	Europarlamenttivaalien ilmoituskortit viimeistään lähetettävä
28.5. klo 12	Äänioikeusrekisteri lainvoimainen
28.5.	Kotiäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
29.5.	Europarlamenttivaalien ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
Kesäkuu 2024	
1.6.	Ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
4.6.	Ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
7.6. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
9.6. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
9.6. aikaisintaan klo 10 lukien	Vaalipiirilautakunnan kokous (ennakkoäänien laskenta)
10.6.	Vaalipiirilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)
12.6.	Vaalipiirilautakunnan kokous (vaalien tuloksen vahvistaminen ja ilmoittaminen Helsingin vaalipiirilautakunnalle)
12.6.	Helsingin vaalipiirilautakunta vahvistaa koko maan tuloksen ja antaa valituille valtakirjat

VN/17100/2023-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

9. Muutoksenhaku kunnan keskusvaalilautakunnan päätöksiin

- A. Valmistavasta toimenpiteestä ei saa hakea erikseen muutosta, vaalilaki 45 §.
- B. Presidentinvaalin ensimmäisen ja toisen vaalin tuloksen vahvistamista koskeviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, vaalilaki 100,2 §.
- C. Vaalien tuloksen vahvistamiseen haetaan muutosta vaalilain 8 luvun mukaisesti.
- D. Muissa kuin vaaliasioissa haetaan muutosta oikaisuvaatimuksella, kuntalaki 134,1 §.

Keskusvaalilautakunnan työskentelyyn sovelletaan kuntalakia muutoin kuin vaalilaissa säädetyiltä osin.

9 C. Valitus vaalien tuloksen vahvistamisesta

Valitusoikeus on sillä, jonka etua tai oikeutta päätös loukkaa, sekä jokaisella vaaleissa ehdokkaana olleella henkilöllä ja ehdokashakemuksen antaneella puolueella ja yhteislistalla sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Lisäksi saavat päätöksestä valittaa sillä perusteella, että vaalit on toimitettu virheellisessä järjestyksessä ja että se on saattanut vaikuttaa vaalien tulokseen

- 1) jokainen asianomaisessa vaalipiirissä tai kunnassa äänioikeutettu henkilö ja
- 2) kuntavaaleissa kunnan jäsen.

Valitus tehdään toimivaltaiselle hallinto-oikeudelle 14 päivän kuluessa siitä, kun vaalien tulos on julkaistu. Europarlamenttivaaleissa valitus tehdään kuitenkin aina Helsingin hallinto-oikeudelle. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuin- ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Tuomioistuinmaksulain 5 § 13) kohdan mukaan maksua ei peritä yleisiä vaaleja koskevissa asioissa.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa

valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.